CANONES TRIVM CONGREGATIONVM GENERALIVM SOCIETATIS IESV.

Auctoritate tertiæ congregationis confecti. 3. 103.

Romæ, In collegio Societatis IESV.
M. D. LXXIX.

Cum facultate Superiorum.

2

CANONES TRIVM CONGREGATIONVM generalium societatis IESV.

Auctoritate tertiæ Congregationis generalis confecti.

PRIMVS CANON.

Circa examē. Cap. 1. §. 4.

Ex pri. congr. tit. 6. decre. 48.

OMVS probationis potius prope Collegia, quam prope Domos professorū tenendæ videbantur Congregationi.

Ex. 2. d. 19. *2 Curetur, vt in quauis prouincia Domus aliqua probationis, vel coniuncta Collegio (in habitatione tamē distincta) vel separata, quā cito commode fieri poterit, instituatur, & biennio, ac bene probentur Nouitij, non litterarū, sed mortificationis, ac profe-* Cap. 1. §. 12.

 ctus

ctus spiritualis studio vacando. In secundo tamen anno posšit a Prouincialibus, ex commišsione Generalis, circa studium dispēsari, habita ratione personarū, locorum, & temporum, prout in Domino expedire iudicabitur. Nouitij uero non modo ad vota emittē da non sunt hoc biennio instigandi, sed si spōte emitterent, non sunt admittendi ad ea renouanda cum alijs, qui biennium expleuerunt, sed seorsum id faciant.

Ex 3. d. 89. 3 *Actus ille, quo is, qui in Societatem admittitur, promittit se post primū annum bona sua distributurum, nec votum est, nec solum propositum, sed promišsio simplex illa conditione affecta, scilicet, si is perseuerauerit, & superior illi iniunxerit, constitutio vero (vt sonat) obseruanda est: praxis autem constitutionis huius iudicio Præpositi Generalis (qui maius Dei obsequium intuebitur) est relinquenda.* Cap. 4. §. 2.

Ex 2. d. 95. 4 *Propter difficultatem quæ ingeri alicui posset ex vltima parte tertij paragraphi capitis quarti examinis, vbi consulendi præscribuntur aliqui ob distributionem bonorū in cognatos etc. nō cēsemus immutandā esse illam constitutionem sed occurrendum scandalis, & sinistris opinionibus, si quæ ortæ* Cap. 4. §. 3.

sint,

sint, vel oriri possint propter rei ignorantiã, vel executionis praxim. Id vero diligenter curabit Præpositus Generalis.

Ex pri. ti. 6. d. 61. 5 *Nostri qui ante ingressum in Societatem habebant beneficia, non cogantur ea relinquere ante professionem, nisi iubente Generali, Commissario, vel Prouinciali post primum annum probationis.* Cap. 4. §. 5.

Ex 2. d. 104. 6 *Decretum est, vt nomẽ illud honorificũ, idest Don, vbi est insigne nobilitatis secularis, de societate nostra omnino tollatur.* Cap. 4. §. 7.

Ex 3. d. 69. 7 *Si qui e nostris ad Carthusiensium ordinem transirent, & redire ad societatem denuo vellent, non tenetur societas ex ratione sui instituti eos recipere.* Cap. 4. § 42.

Ex pri. ti. 6. d. 64. 8 *Solus Præpositus Generalis auctoritatẽ habet regulas condendi, & alij eam duntaxat, quam ab ipso acceperint; & cum ea si quid ordinabunt, transmittant Præposito, ut id examinet, et si videat expedire cõfirmet.* Circa 1. par. const. Proc. §. ..

Ex 2. d. 76. Ex 3. d. 42. 9 *Regulæ quæ incipiunt, Summa sapiẽtia, examinentur, et emendentur a nostro Patre Generali cum Assistentibus, si qua emẽdatione opus esset, habita ratione decreti septuagesimi sexti secũdæ congregationis quantũ fieri possit; & emendatæ nomine Congregationis ab omnibus obseruandæ promulgen-*

tur. Reliquæ vero & examinentur, & quo ad eius fieri poterit breuiores fiant, verũ earũ ratio habeatur quas certo constiterit esse a Reuerendo Patre nostro Ignatio editas, si tempori cõsentaneæ, et bono vniuersali vtiles esse censebũtur: præcipue uero regulæ officiorum, Prouincialis, Rectoris, aliorũ etiã officialium examinentur, & contrahantur.

Ex 1. ti. 2. d. 1. 10 *Constitutiones firmæ, ac ratæ habẽdæ, & etiam obseruandæ sunt, prout in exemplari originali patris nostri Ignatij habẽtur.* Circa idem proem. const.

Ex 3. d. 35. 11 *Nullo modo expungẽdæ sunt Constitutiones, quæ ratione temporum, vel alias ob causas in praxi non sunt, sed potius oportet vt inuiolatæ permaneãt, vt quales a sanctæ memoriæ Reuerendo Patre nostro Ignatio acceptæ sunt, tales identidẽ ad posteros transmittantur. notandum tamen erit aliqua ratione quod non obseruandum cõgregationes generales iudicauerint.*

Ex 3 d. 41. 54. 12 *Secunda constitutionum editio, quæ declarationes habet cum constitutionibus coniunctas, deinceps pro communi, & vulgata habeatur in Societate, saltem donec sequens futura congregatio aliud statuerit.*

Ex 1. ti. 6. d. 5 c. 13 *Seculares, qui emittunt vota in ordine militari vocato Christi possint ad Societatẽ* C. p. 3. § 5.

nostram

nostram admitti, licet credatur non emissuros professionem apud nos.

Ex 1. t. 6. d. 20. 14 *In benedictione Mensæ & actione gratiarum sequamur vsum Romanum communem, & id in refectorio: nam in priuata mensa antiqua consuetudo retineri potest: & nõ sedendo, sed stando, benedictio, & gratiarũ actio fiat.* Circa 3. par. cap. 1. §. 5.

Ex 2. d. 28. 15 *Circa distributionem bonorũ ex patrimonijs fratrum nostrorum prouenientium, qui ea in subsidium Societatis dare cupiẽtes Præpositi Generalis iudicio dispensationem relinquunt; probatur quod idem pater Præpositus sensit, vt scilicet seruetur constitutio primi capitis tertiæ partis, expresse mentione facta illorum verborum, quæ in eadẽ prouincia distributionem faciendam insinuant. Et ea, quæ continentur quarto capite examinis, de dispositione bonorum, ita intelligẽda sunt, vt instructio quædam generalis sit, & lex, qua nostri debeãt bona sua in veros Pauperes distribuere, pro deuotione tamen sua. Quæ vero in tertia parte, capite primo, paragrapho nono continẽtur, intelligãtur in particulari de illis bonis, quæ fratres in beneficium Societatis, siue in particulari, siue in generali distribuere ex sua deuotione uolunt: in* Cap. 1. §. 9.

quo casu si rectores & Prouinciales, iuxta declarationẽ eiusdem loci illis repræsentent, perfectius esse, vt bona sua dispositioni Præpositi Generalis relinquant, tunc declaratũ est, vt hæc bona in eadẽ prouincia tantũ & non alibi Pater Generalis debeat distribuere. Et ad hanc legem & intellectũ, quæ in nona parte, capite tertio, numero sexto habentur interpretãda sunt, si quo pacto de nostris fratribus intelligi possunt. Quod si aliquis imperfectionem secutus particulari alicui societatis nostræ loco extra prouinciã applicare sua bona velit, proponẽdum erit illi, vt dispositioni Præpositi Generalis relinquat, qui ea distribuet iuxta formam superius præscriptã, alias ea bona a societate nostra nõ admittãtur, sed ea teneatur ipse in veros Christi pauperes extra societatem dispẽsare: si vero ea alicui Collegio intra prouinciam aßignauerit, sit in manu Præpositi Generalis potestas probandi eam applicationẽ, vel improbandi. Atq; in hunc modum Cõstitutiones hæ posthac conciliandæ, intelligendæ, atque obseruandæ sunt.

Ex 3. d. 26. 16 *Eadem prouincia, in qua primo capite tertiæ partis constitutionũ distribuenda esse dicuntur bona nostrorum, quæ illi societati* Circa 2. p. c. 1 const. § 9.

dare

dare volūt intelligēda est, in qua sunt ipsa bona, nō autē, in qua quis societatē ingreditur, aut versatur, aut alibi. Sumitur autē prouinciæ nomen more societatis, prout. s. vni Præposito prouinciali subest. Quod si in eadem prouincia sint plura dominia diuersis principibus subiecta, seruetur eadem Cōstitutio, vt scilicet in transferendis huiusmodi bonis ex vno dominio in aliud eiusdem prouinciæ, habeatur ratio, Regum, Principum, ac aliorum potentatuum, ne illis caussa vlla offensionis detur, sed omnia ad Dei gloriam cedant. Præter hæc autem, si quæ aliæ difficultates orientur, eas prudentia, & aucloritas Præpositi Generalis submoueat.

Ex 3.d. 61. 17 Quamquam nostris, qui de bonis suis dispondituri sunt, liceat pactiones cum suis parētibus, & quibuscunque alijs de legitima parte, & alijs bonis ad se pertinētibus inire, admonēdi tamē sunt illi prius Societatē ipsam ad ea bona nullum ius habere: sed nec pactiones huiusmodi fiant, nisi prius Generalis Præpositus informetur de conditione disponētis, & de re tota, & vniuersa huius rei praxis ex ipsius iudicio exerceatur. Cap. 1. §. 9.

Ex 2.d. 79. 18 Casus reseruati, qui a Reuerendo patre nostro Laynez editi sunt, retineātur; declaratio Cap. 1. §. 11.

tio vero & ampliatio, vel restrictio casuum spectat ad Reuerendum Patrem Generalem.

Ex 3.d. 60. 19 *Regula illa de separata Mensa Superiorum, de qua in prima congregatione facta fuit mētio, de cætero vim non obtineat; per hoc tamen non excluditur antiqua illa consuetudo a Patribus Generalibus cum ratione obseruata tā in sua Mensa, quam vt etiā cum alijs ex causa dispensetur, prout in Domino magis expedire existimauerit ipse Reuerendus Pater Generalis.* Cap.2. § 2.

Ex 2.d. 15. 20 *In singulis prouincijs, vbi, & quando cōmode fieri poterit curetur saltem vnū institui seminarium Societatis perfectum ad formandos professores, & alios operarios vineæ Christi in humanioribus litteris, Philosophia, & Theologia, vt toti prouinciæ postea sufficiant, sed vbi nostri docendi munus obituri sunt, paulatim, non præpropere huic negotio promouendo dent operam.* Circa 4 par. const. Proe. §.1.

Ex 1.ti. 6.d.33. 21 *Habeantur amici, qui protectionem suscipiāt Collegiorū, sed nomina iuridica quæ iurisdictionē dicant, uitanda sunt, ne aliquādo plus satis sibi sumāt huiusmodi homines.* Cap. 1. §. 3.

Ex 1.d. 41. 22 *Exequiæ celebrari possunt in Ecclesiis nostris in morte Principum, Fundatorū, uel*

de So-

de Societate Benemeritorum, quando pro eis huiusmodi exequiæ publicæ fieri solent per Ecclesias ciuitatum, & id nostro modo simplici, absque pompa pheretri cum facibus, et hoc non quasi ex Constitutione obseruetur, sed ex permissione Præpositi fieri possit.

Ex 1.d. 6.42. 23 *Concedēda est sepultura in nostris ecclesiis ijs, qui Collegiorum nostrorum fundatores extiterunt, uel fundationes iuuerūt, Principibus etiam, et Prælatis, qui id voluerint: alijs autem personis etiam benemeritis, non est id sine facultate Præpositi Generalis concedendum: quicunq. tamen illi fuerint, nō videntur ea officia pro eis publice dicēda, quæ pro nostris fratribus defunctis dicere solemus; & obseruetur ne cuiquā præiudicium fiat in huiusmodi sepulturis; & vt nullus nostrum sponte se offerat ad eam licentiam petendam; & ne ius sepulturæ posteri eorū, qui ibidem sepeliuntur, acquirant.*

Ex 2.d. 11. Ex 3.d. 30. 24 *Adhibeatur in posterum moderatio in multitudine Collegiorū admittenda, rogatq. Patrem Præpositum Generalem Congregatio, & serio commendat, vt potius applicet animum ad roboranda, & ad perfectionem adducenda Collegia iam admissa, quam ad noua admittenda. Et si quæ ex ys, quæ offeruntur* Cáp. 2. §. 1.

runtur, admittenda existimaret, eiusmodi sint, vt ad commune bonum Ecclesiæ Dei magnum momentũ habitura videantur; & quoad eius fieri possit ita dotata, vel eã rerũ vitæ necessariarum cõmoditatem habentia, vt non tantum operarij sustentari possint, sed & is etiam numerus scholasticorum iuxta formulam datam pro accipiendis collegijs à Reuerendo Patre nostro Magistro Laynez, qui pro seminario sit eidem Collegio futurus ad sui conseruationem. Nec admittantur, licet hæc omnia suppeterent, si non haberet societas Rectores, ac magistros, & demũ operarios in vita, & doctrina idoneos, vt huic muneri posse satisfacere, auditis Assistentium sententijs iudicaret; & quidem sine aliorum Collegiorum detrimento.

Ex 2.d. 90. *25 Si qua Collegia sint hactenus absq; sufficienti dotatione fundata, in quibus nec nostri legant, nec scholasticos alant, poterũt tamen illa hac ratione retineri, si ex fructibus videlicet eorum per publicam aliquã personam cõseruatis, detur opera, vt plene fundẽtur, quemadmodum de Collegio Maioricensi potest dici. Nostri tamẽ interim bonis illis non vtantur, sed ex eleemosynis viuant, ac simul dent operam, ut prædicta Collegia sufficienter* Cap.2. §. 2.

ficienter etiam aliunde dotentur.

Ex 3.d. 67. *26 Collegia, in quibus propria Collegiorũ munia nõ exercentur, vel quia inchoata quidem, sed non plene constituta sunt, vel quia ædificandi necessitas nõ patitur nostros legere, nec scholasticos illic ali, Præpositus Generalis iudicabit, an, & quamdiu ex eleemosynis, vel ex redditibus viuere debeat, & faciet quod in Domino expedire iudicauerit.* 4.p.c. 2.§.2.

Ex 2.d. 78. *27 Quod ad unionem beneficiorum, quæ curam animarum habent, pertinet, diffinitum est, vt in futurum non admittantur.* Cap.2. §.4.

Ex 1.ti. 6.d.55. *28 Non expedit vt Capellaniæ, quibus inseruiunt clerici seculares quos nostri possint eligere, in nostris Ecclesiis erigantur.*

Ex 1.ti. 6.d.34. *29 Modus imponendus est ædificijs Domorum, & Collegiorum nostrorum, vt sint ad habitandum, & officia nostra exercendum vtilia, sana, & fortia, in quibus tamen paupertatis memores videamur, vnde nec sumptuosa sint, nec curiosa. De Ecclesiis tamẽ nihil dictum est.* Cap.2. §.5.

Ex 2.d. 103. *30 Ad Reuerendum Patrem Generalem referẽda videtur forma, ac modus ædificiorum nostrorum construendorũ, vt ille iuxta decretum actorum posteriorũ præteritæ congregationis, quod sibi in Domino visum fuerit, sta-*

rit statuat.

Ex 2.d. 101. 31 *Procuratorem, qui negocia agit cũ externis, vel Romæ, vel alibi, alere debent ij, quorũ negocia agit. Prouinciales vero, Commissarios, Generalẽ etiã ipsum alet ea Domus, vel Collegiũ, vbi erunt: quibus quãdo in itinere fuerint expensas facient ij, quibus erit bono illud iter, si tamen pro societatis gubernatione, vel negocijs iter faciunt.* 4. p.c. 2.§.6.

Ex 2.d. 102. 32 *Pro Sollicitatore, pro Aduocato, pro Procuratore, & alijs officialibus externis, si quid præterea ad actionem, vel expeditionẽ alicuius negocij, vel litterarũ Apostolicarũ, vel Regiarum, & huiusmodi aliarum expendetur ab alijs, id soluere debent ij, in quorum gratiam illud fuerit expensum.*

Ex 2.d. 37. 33 *Tam intelligentia, quam praxis constitutionis illius secundi capitis quartæ partis, paragrapho sexto, in qua dicitur nec eleemosynas, nec dona vlla admittẽda esse in ijs Collegijs, quæ duodecim scholasticos præter Præceptores ex proprijs redditibus alere possunt, exigenda est ad finem ædificationis, & arbitrio Patris Generalis relinquitur, vt habita ratione huius finis, & Constitutionis vsum præscribat, & eandem interpretetur, & si opus eßet, in ea dispenset.* Cap.2. § 6.

Decre

Ex 2.d. 39.can. 35. *34 Decretum est, ne plures in Collegijs teneantur, quam ali possint, siue ex redditibus, siue ex eleemosynis cōsuetis alendi sint.*

Ex 2.d. 23. *35 Seminaria Episcoporum gubernanda ne admittantur: si tamen fundatio perpetua, & insignis eorum ita fieret, vt simul etiam coniunctum Collegium nostrum valde promoueretur, vel de nouo institueretur, et abundaret societas operarijs idoneis, & libera eidem gubernatio committeretur, possint ex dispensatione Patris Generalis, & nō aliter admitti. non dentur tamen huiusmodi seminarijs separati præceptores, ab ijs, qui in scholis nostris pro societatis nostræ instituto prælegunt.* Cap. 3. §. 4.

Ex 1.ti. 6.d.18. *36 Circa tempus orationi impendendū, constitutum est, vt seruentur constitutiones, & nihil aliud certi præscribendum, sed quod ad Nouitios attinet, decernitur, vt orent vltra horā, vt cōstitutiones innuunt; & non obligentur ordinarie ad duas horas. posse tamen cum particularibus augeri, vel minui per Superiorem hoc tempus. quod ad Professos attinet, si non facerent iuxta mentem constitutionum, vt Superiores eos adiuuent, & tempus orationis, prout videbitur, præscribant. Coadiutorum autem temporalium cura peculiaris* Cap. 4. §. 3. 4.

culiaris habeatur, & licet tempus orationis certum, aliter quam in constitutionibus quartæ partis capite quarto, non statuatur, epicheya tamen, quæ in scholasticis locum habet, vt scilicet poßint superiores augere, vel minuere, vel commutare orationem, in his omnibus locum habebit.

Ex 2.d. 41. 37 *Præpositus Generalis poßit augere tẽpus orationis, quod in constitutionibus quartæ partis capite quarto præfigitur, prout expedire in Domino iudicauerit, habita ratione personarum, regionum &c.* 4.p.c. 4. §.4.

Ex 1. t. 6.d.19. 38 *Simul nostri non orent aliqua diei, vel noctis hora, quod de ordinaria oratione, non de extraordinaria, quæ pro re nata publice ad tempus institui potest, intelligitur.*

Ex 2.d. 83. 39 *Quamuis in cõstitutione capitis quarti quartæ partis designentur festa Paschæ, ac Natiuitatis Domini, quibus renouent vota scholastici; tamen cũ colligi poßit ex declaratione eius loci, potestatẽ esse in Superiore Rectoris immediato, in aliquo particulari casu mutãdi illa festa; facile interpretari possumus, ĩ Generali Præposito esse facultatẽ in vniuersũ illa festa mutãdi, quod traditio uniuersalis a tẽpore ipsius Patris nostri Ignatij, vsu, et cõsuetudine hactenus corroborata* cap. 4. §.5.

borata confirmat.

Ex pri. cong. ti. 6. d. 31. 40 *Initio concionum semper salutetur Beata Virgo: siue procemium præmittatur, siue non: superpelliceo autē vtendum est inter concionādum: stola vero iuxta patriæ morem adhibeatur, vel non. In lectionibus sacræ scripturæ, etiam ad populum, superpelliceū non est adhibendum.* Cap. 8. §. 3.

Ex 1. cong. ti. 6. d. 58. 41 *Christiana doctrina canendo doceri potest, vbi ad maiorem ædificationem id fore obseruabitur.*

Ex 2. cong. d. 84. 42 *Rectores cum teneantur ex constitutione, et declaratiōe decimi capitis quartæ partis doctrinā christianam legere vel docere per quadragīta dies per se, vel per alium; expositum est, id debere præstari intra annum postquam officium Rectoris inierint cōtinēter quadragīta diebus, vel interpollatim, primo quidem, quemadmodū doceri solent pueri, deinde etiam per conciones, si ita superior censuerit; præter illum annum eodem quidē nomine nō tenebitur Rector, sed alio poterit cōmuni, vt in quodam decreto definitum est de professis, & coadiutoribus formatis.* Cap. 1. §. 10.

Ex 2. cong. d. 85. 43 *Ex declaratione vltima capitis decimi quartæ partis colligitur illas intelligi Cōstitutiones esse legēdas quæ sunt propriæ, scho* 2. c. 77. in c. 55.

B lastico

lasticorum nostrorum: illæ vero cum conti-
neātur in regulis scholasticorum fit, vt illæ
regulæ sint legendæ publice bis aut ter sin-
gulis annis: Eas aūt curabit Pater Genera
lis si opus fuerit, emendandas.

Ex 1. cong. 1. & d. 39. 44 Cathedræ publicæ in Vniuersitatibus, aut alibi cum ea disceptatione suffragiorū, et oppositione, quæ solet fieri, non sunt admittē dæ: si tamen sponte offerātur ab Vniuersita tibus, aut Rectoribus earū, & gratis præle gatur, nec quisquā se opponat, cum quo sit di sceptandū, admitti possit cōsulto Generali. P. 4. Cap. 13 §. 3.

Ex. 1. cong. 1. & d. 41. 45 Proponi, et dari possent munuscula quæ dā (quæ præmia vocant) scholasticis exter nis, vt ea ratione inflammētur ad studia lit terarum, dummodo fratribus nostris ne den tur, nec externis nostro sumptu, & seruetur modus honestus, & religiosus.

Ex. 3. cong. d. 72. 46 Reuerēdus Pater noster Præpositus Ge neralis commendatum magnopere habeat, vt præceptores nostri, qui Aristotelem in- terpretantur, nō nisi cū magno delectu inter pretes eos legant, qui contra Christiana dog mata impie scripserunt, & maxime ad ea impugnanda, quæ christianæ veritati aduer santur, & ita Philosophiam interpretentur, vt veræ Theologiæ scholasticæ, quā nobis commendāt Cōstitutiones, ancillari, & sub- Cap. 14 §. 3.

seruire

seruire faciant.

Ex. 2. cong. d. 88. 47 *Visum est non expedire, vt breues cursus Artiũ, vel Theologiæ instituãtur, sed si quis in Coadiutorẽ spiritualem instituendus erit, is humaniorum litterarum studio, et cõpẽdio Dialectices contentus sit; quibus studys ĩstructus casus cõsciẽtiæ audire potest.* Cap. 15 §. 2.

Ex 2. cong. d. 89. 48 *Non probatur vllum ad aliquam in nostris Vniuersitatibus facultatẽ esse promouendum, quam nostri non profiteantur.* Cap. 15 §. 4.

Ex 2. cong. d. 91. 49 *Quemadmodũ hactenus factum est in quibusdã locis, vt nostri ita examinent promouẽdos ad ordines, aut curæ animarũ, verbo Dei, vel confessionibus audiendis præficiendos, vt simul iudicium ferant de illorum sufficientia, & admissione, ita de cætero ne fiat, quandoquidem iudicamus non esse consentaneum nostro instituto. Quod si examinandi ministeriũ effugere nulla ratione possimus, illud tamen retineamus, vt iudicium de admittendis, vel non admittendis nõ feramus, sed illud omnino Prælatis relinquamus. Possit tamen dispensare Reuerendus Pater Generalis, vbi hoc vtile, & expediens esse in Domino iudicauerit.*

Ex 1. cong. ti. 2. d. 21. 50 *Constitutio decimisexti capitis quartæ partis pertinens ad correctionem externorũ* C. p. 16 §. 5.

ſcholaſticorum, ut iacet, eſt retinēda, & ſeruanda, ſicubi tamen neceſſe fuerit, poterit diſpenſare Præpoſitus Generalis.

Ex 1. cong 11 6.d. 40. 51 In ſcholis noſtris cum Vniuerſitatū curā ſuſcipimus, eos etiā admittere debemus, qui a ſocietate poſt emiſſa vota defecerūt, niſi ex admiſſione graue ſcandalū ſequeretur, de quo iudex erit Præpoſitus Prouĩcialis; et vt rectius tunc huiuſmodi homines excludi poſſīt, ĩpetrāda eſſet facultas a fūdatoribus. Ca. 17. §. 3.

Ex 1. cong. ti. 6.d. 52. 52 Quæ inſignia ferre debent Doctores et Magiſtri de ſocietate in Vniuerſitatibus, cū publicis actibus præſident, pertinet ad Præpoſitū Generalem determinare, vt ipſe cōſtitutiones Vniuerſitatum declaret; non tamen incommodum videbatur, ſi noſtri in his actibus publicis portarent aliqua inſignia, in pileo præſertim, vt ſunt fila illa ſerica, quæ ponuntur in medio pilei. Ca. 17. §. 8.

Ex 1. cong ti. 2.d. 22. 53 Conſtitutiones quintæ partis circa profeſſiones emittendas ſeruandæ ſunt, nec cæremoniæ addendæ. Circa 5. par. conſt. Cap. 3. § 2.

Ex 1. cong. ti. 6.d. 59. 54 Inſtitutio puerorū in doctrina Chriſtiana præter id quod ad probationes pertinet, valde cōmendetur profeſſis, ut hoc piū opus iuxta litterarum Apoſtolicarū, & conſtitutionum rationem exequātur. Pater quidē Cap. 3. §. 3.

noster Ignatius iniunxit singulis professorũ, vt semel per quadraginta dies id facerent.

Ex 2. cong. d.77. 55 Quiuis professus quatuor, vel trium vo torum: quiuis etiã coadiutor spiritualis formatus, post editam professionẽ, vel uota simplicia intra annũ per quadraginta dies conti nuos, vel interpollatos, doctrinã Christianã pueros, atq; rudes personas docere teneatur. P. 5. c. 3 §. 3. Præterea vero hoc tam sanctũ exercitium visum est admodum Reuerendo Patri Generali commendandum, ne vllo vnquam tempore illius obliuio in nostros animos irrepat, cum illud in uotorum nostrorũ formula complectamur. Curet itaque idem Reuerendus Pater Generalis, ut nostri frequẽtius (quemadmodum ipsi in Domino expedire visum fuerit) in hoc tam pio opere exerceantur.

Ex 1. cong. ti. 6. d. 15. Ex 2. d. 82. 56 Circa vota simplicia coadiutorum, & scholasticorum nihil de constitutionibus immutandum est. Siquid autem incommodi accidet, pro re nata prouideatur. Cap. 4.

Ex 2. cong. d. 96. 57 Quod attinet ad ordinationem nostrorũ, qui non sunt professi, nulli uidetur dari causa iustæ querelæ, quandoquidẽ nos vtimur iure nostro: quod si nostros ordinatos contingat expelli a societate, tamen nõ tenebuntur eos Episcopi alere, cũ, qui ordinãtur ex societate

nostra cesserint suo iuri in ordinatione: ordinãtur enim ad titulũ uolũtariæ paupertatis.

Ex 1. cong ti. 6.d. 53. *58 Vota, quæ nostri cum adhuc essent in seculo, emiserũt (agitur autem de alijs, præter quã Religionis determinatæ) in nostra societate suspensa sunt, etiam si per professionem non tollantur: et ita obligationem eorum cessare, dum in societate manent, intelligatur.* P.5.c.4

Ex 2. cong. d.48. *59 Decretũ est, vt cederemus cuicũq. concessioni Cõcilij Tridentini ad habenda bona immobilia in cõmuni in domibus professorũ, vel eorum Ecclesijs, et vt iuxta nostras Constitutiones & vota, quæ post professionem emittuntur, paupertatem in professis, ac ipsorum Domibus retineremus. & ita cessit Congregatio totius societatis nomine prædictæ concessioni.* Circa 6 partem consti. Cap. 2. §.2.

Ex 2. cong. d.75. *60 Quãuis ex eleemosynis viuat societas, et opus bonum sit eleemosyna societati collata, atq; ad bona omnia inducere quosuis possimus; tamen ad maiorem ædificationem, et paupertatis nostræ sinceritatem, & puritatẽ placuit præcipere nostris omnibus, vt nulli externo suadeant (nam de nostris in Cõstitutionibus, et Decretis dictum est) vt nobis potius quam alijs pauperibus dent eleemosynas, sed cõtenti simus, vbi petimus quotidianas* Cap. 2. §.6.

nas eleemosynas illas simpliciter, ac plane amore Dei petere. Ad donationes vero quascunque, siue legata simpliciter etiam et plane possimus tantum nostras necessitates explicare, definitionem tamen eius deuotioni relinquamus, à quo petimus has etiã eleemosynas; ac proponere tantum illi possimus, vt ad orationem, et ad alia media accurrat, quibus possit de donatione, vel legato cõstituere iuxta id, quod ipsi Dominus inspirauerit, & ratio recta suaserit.

Ex 2. cong. d.97. *61 Omni cura, labore, ac diligentia curemus, ne arcula aliqua proponatur in nostris Ecclesiis ad eleemosynas accipiẽdas pro alijs, cũ pro nobis tam sit necessariũ eas poni non posse; vt non rem tantum euitemus, quæ nobis prohibita est, sed rei illius oẽm speciẽ.* P. 6. Cap. 2. § 8.

Ex 3. cong. d.59. *62 Ad religiosam disciplinam, et paupertatis rationẽ pertinet, vt in peregrinationibus, & profectionibus nostri, quos ipsorum superiores id præstare posse iudicauerint, in toto, vel in parte pedestri itinere vtantur: et ob eam causam Præpositus Generalis eam hac in re moderationem per se, ac Prouinciales adhibeat, quæ societatis nostræ instituto consentanea sit, curabitq., vt in equitãdo solius necessitatis, siue personæ, siue negotiorũ,* Cap. 2. §. 13. 14.

 quam

quam superiores mittentes iudicabunt ratio habeatur.

Ex 1. cong. ti. 6. d. 16. *63 De ratione uestium, ac pileorum, quibus laici nostri vti debeant nihil statuitur, sed ea indumenti ratio probatur, qua nostri laici a nostris sacerdotibus, & a secularibus hominibus distinguãtur, & vt vestitus honestus sit iuxta morẽ patriæ, sed qui inseruiẽdi missis officiũ habent, clericali pileo vtãtur. De superpelliceis nihil certi statuitur, sed si quãdo expedire iudicaretur, ut huiusmodi Ministri eis vtãtur, petatur facultas a Generali.* 6. p. Cap. 2. §. 15.

Ex 3. cong. d. 32. *64 Quod ad pileos coadiutorum temporalium attinet totum negotium Patri Præposito Generali relinquitur, qui, quod vnicuique Prouinciæ expedierit iudicabit: sic tamẽ vt distinctio inter ipsos, & sacerdotes nostros, ac seculares homines etiam seruetur.*

Ex 1. cong. ti. 6. d. 35 *65 Visum est congregationi barbam nostris non esse nutriendam.*

Ex 1. cong. ti. 2. d 25. *66 Seruanda est constitutio tertij capitis sextæ partis, quæ dicit Vesperas cãtari posse, non item Missam, & nõ nisi ex grauißima causa dispensandum esse a Præposito Generali, vt Missa cantetur, & id tantum Dominicis diebus & festis.* Cap. 3. §. 4.

Ex 2. cong. d. 22. *67 Iuxta constitutiones, et decreta prætaritæ cõgregationis, & habita ratione finis,*

quem

quē ipsæ cōstitutiones intendūt, poßit Præpositus Generalis cantū Missæ, et Vesperarū in hunc, vel illū locū inducere prout expedire in Domino iudicauerit. Vbi autē inductus esset, si inutilis ad finem nostri instituti, & proximorū ædificationē videretur, vel deessent qui bene id munus præstare possent, cōmittitur Præposito Generali, ut eū valeat reuocare, ac prohibere, si ita visum ei fuerit.

Ex 3. cong. d. 58. 68 *Cātus in Ecclesiis societatis īductus, iuxta declarationē tertij capitis sextæ partis sit deuotus, suauis, et simplex, nō figuratus, aut firmus, & in ijs tantū locis retineatur, vbi per nostros non admißis externis cōmode exerceri potest, & finis quem prædicta constitutio proponit, & iuxta Canonem superiorem sexagesimū septimū consequitur: locū tamen habeat dispensatio præsertim inter hæreticos, & infideles, quoad inductionem, retentionem, modum, & qualitatē cantus pro arbitrio Præpositi Generalis.* 6. p. c. 3. §. 4.

Ex 3. cong. d. 57. 69 *Proceßiones a nostris deinceps nē fiant, liberam tamē habeat Præpositus Generalis facultatē dispēsandi circa eas retinēdas, et instituēdas, ubi ad Dei gloriā, & proximorū ædificationē, præsertim vbi vsu receptæ sūt, et maxime inter hæreticos, & vbi conuersioni infideliū opera datur, expedire viderit.*

Diligen

Diligenter autem priuilegium a summo Pō tifice impetrandum curetur, quo a publicis Ordinariorū processionibus eximamur: & quamdiu non obtinebitur; si nostri ad publicas supplicationes procedere cogētur, superpelliceis vtantur, vt sicut in vestitu sequi debemus, ita etiā in huiusmodi processionibus, communem honestorum clericorum habitū sequamur. De loco tamē, & ordine procedendi, statutum est, relinquendum id esse arbitrio, et dispositioni eorum, a quibus nostri ad processiones vocantur.

Ex 2. cong. d 80. *70 Omnia, quæ speciem habent secularis negotiationis, in colendis videlicet agris, vēdendis in foro fructibus, & similibus, intelligantur prohibita esse nostris.* P.6. Cap. 3. §.7.

Ex 2. cong. d.74. *71 Lites forenses pro rebus præsertim temporalibus fugiant nostri omnes, & id curēt Prouinciales efficere, ac primū compromissione rem annitantur componere. quod si nulla ratione id possint assequi, tamen nō intendat quisquam e nostris litem huiusmodi, nec omnino litem aliquam absque consensu Præpositi Generalis, aut eius, cui expresse suas vices ad hanc rem ille commiserit. Nostris autem si lis intēdatur, curēt Prouinciales primum, vel a parte, vel a iudice peti, uel*

id con-

id consequi per Principē, vt prius possit con suli Generalis Præpositus, quam liti respondere cogatur, nam fieri poterit, ut Generalis Præpositus iubeat cedere nostros liti, & potius detrimentum temporale pati, quam litibus dare operā, etiā pro re alioqui debita.

Ex 1. cong. ti. 6. d. 30. *72 Obseruetur circa vestitum sacerdotum mortuorū, quod de viuentibus dicitur in constitutionibus, vt scilicet vtamur eo modo, quo sacerdotes honesti eius regionis, in qua versamur, vti solent. Fratres autem, qui sacerdotes non sunt, sepeliantur eodem modo induti, quo alij clerici honesti, qui sacerdotes non sunt, indui solent. Seruentur autē, quod attinet ad officium pro defunctis Constitutiones, vbi in Ecclesia nostra funus celebrabitur, & numerus sufficiens nostrorum erit; vbi enim alterutrū deesset, possent externi vocari ad funera nostrorum.* P. 6. Cap. 4. §. 3.

Ex 3. cong. d. 62. *73 In singulis prouincijs seruetur mos antiquus in suffragijs præstandis pro ijs, qui in prouincia moriūtur, ut scilicet in eo loco, vbi quis decesserit, singuli sacerdotes tria sacra, et singuli fratres tres coronas; in alijs vero prouinciæ locis duo sacra faciāt, & duas coronas recitent; Pro alijs uero, qui extra prouinciam obeunt, singuli sacerdotes cuiusque* Cap. 4. §. 3 4.

prouin

prouĩciæ ſemel in quauis hebdomada miſſæ ſacrificiũ offerãt, et ſinguli fratres vnã coronã orent. Præterea de obitu cuiuſque, ſignificetur per vniuersã ſocietatẽ, et oẽs ſacerdotes ĩ miſsis, reliqui ĩ ſuis præcationibus illius animã Deo cõmendẽt pro cuiuſq. deuotione.

Ex 2. cong. d. 81. *74 Curabit Pater Generalis, vt qui ſint e noſtris cõcionaturi publice, qui etiã cõfeſsiones audituri, ij ſint ad ea munera obeũda ſufficiẽter inſtructi, hoc enĩ ad eius adminiſtrationẽ attinet tũ etiã illud, ut cõmunicetur cõcionatoribus, et cõfeſſarijs peculiaris inſtructio: et tamẽ viſum eſt retinendũ eſſe priuilegiũ a ſede Apoſtolica cõceſſũ, vt noſtri poſſĩt cõcionari, ẽt ſi nõ ſĩt ad ordines promoti.* Circa 7. par. conſt. Cap. 4. §. 6.

Ex 1. cong. ti. 6. d. 6. *75 Si Præpoſitus Generalis extra Vrbem mitteretur, vel ſponte iret nõ ad tempus breue, arbitrio ipſius reliquendũ eſt, an aliquos ex Aſsiſtẽtibus ſecũ habere debeat nec ne, prout negotia conficienda eſſent plura, vel pauciora, vt ſocium tamen ſemper aliquem eorum apud ſe habere deberet.* Circa 8. par. conſt. Cap. 1. § 7.

Ex 1. cong. ti. 6. d. 32. *76 Poterit Præpoſitus Generalis Prouĩcialibus iniungere, vt quotãnis viſitẽt Domos & Collegia ſuarũ Prouinciarũ; vel eorum arbitrio id relinquet, itaque ipſemet conſtitutiones interpretetur in hac parte.*

Quædam

Ex.2. cong. d.73. Ex 3. cong. d.33.

77 *Quædã sunt in ratione scribendi, quæ in declarationibus primi capitis octauæ partis continentur, quæ modo bene obseruari nõ possunt: vnde remedium per aliquam immutationem constitutionum in ea parte adhibendum est. Litteræ ad ædificationẽ spiritualẽ scribãtur a singulis Rectoribus, et Præpositis localibus semel in anno, et illarũ tot fiant exẽpla, quot nationes a Reuerẽdo Patre Generali designatæ fuerint. Rectores, et Præpositi locales scribant singulis hebdomadis ad suum Prouincialem in Europa iuxta cõstitutiones. In India vero et Brasilia, vt suis Prouincialibus visum fuerit commodũ, et opportunũ. Missi aũt ad fructificandũ ĩ agro Domini, scribãt ad eũ, quem designauerit ille, a quo missi sũt, singulis hebdomadis, uel quoties ipsis fuerit præscriptũ, & illis quidẽ rescribãt sui superiores semel ĩ mẽse iuxta constit. his vero respõdebitur, quoties iudicauerit is, qui illos misit. Prouĩciales oĩum Prouĩciarũ Europæ scribãt ordinarie ad P. Gen. semel quolibet mẽse. Rectores aũt, et Præpositi locales tertio quoq. mense ad eundẽ scribãt, ita tamẽ hæc accipiãtur, ut extraordinarie pos͞sĩt scribere quoties necessitas urgebit. Prouĩciales vero Indiæ, et Brasiliæ scribãt Præposito Gen. quãdo se obtulerit nauigationis com*

P.8. Cap.1. §.9.

nis cõmoditas. Rectores aũt, et Præpositi locales ex Indijs semel, ex Brasilia vero bis ĩ anno si sese obtulerit occasio. Præpositus Generalis ad Prouinciales rescribat secũdo quoque mense, ad Rectores vero & Præpositos locales sexto quoque mense, nisi aliqua necessitas prius ad respondendũ suadeat. Reliquã, quæ spectant ad res, de quibus scribendũ est, & ad modum, & ad quale anni tempus annuas litteras scribere debeant, hoc totum Patri nostro Generali relinquitur, vt ipse pro sua prudẽtia statuat quid facto opus sit. Rectores Collegiorum, et Præpositi locales catalogum Patrum, et fratrum conficiant, & informationem cõmunem semel in anno ordinarie; & ad suos Prouinciales mittant, qui illos ad Præpositũ Generalem mittẽt. Materia vero, et modus conscribendi hos catalogos a Patre nostro Generali præscribatur. In reliquis, quæ hic non attinguntur obseruẽtur Cõstitutiones; quæ tamen propterea nõ expungantur, etiam si executio, & praxis iuxta decreta hæc sit obseruanda.

Ex 1. cong. ti. 6. d. 29. 78 Confirmãtur prouinciæ hactenus institutæ, et Præposito nouarum institutio relinquitur, postquã autem institutæ fuerint, venient ex eis terni iuxta Cõstitutiones perin- P. 8. c. 1. §. 9.

de at-

de, atque ex alijs.

Ex. cong. d. 52. 79 Prouinciarum institutio iuxta prioris congregationis decretum Præposito Generali relinquitur, qui tamen non nisi re diligẽter considerata, & cum Assistentibus cõmunicata prouincias instituere ad commune societatis bonum debeat.

Ex 2. cong. d. 24. 80 Nullum tempus certum congregationi generali cogẽdæ præscribatur, sed tertio quoque anno veniant simul ex omnibus prouincijs procuratores, qui professi quatuor votorum, et viri maxime idonei sint a congregatione prouinciali electi: et habeãt ius suffragij simul cum Assistentibus, & ipso Patre Generali, qui duo suffragia, & qualitatem præcedendi habebit ad decernendum, an cogi debeat congregatio generalis nec ne. P 8. Cap. 2.

Ex 3. cong. d. 31. 81 Professi trium votorũ, seu non professi, cum Rectores, vel Ministri sunt, sacerdotes tamẽ, professis quatuor votorum, qui apud illos versantur, seu etiã diuertunt ex itinere iuxta regulæ cõmunis præscriptum, præesse possunt ac debent. Professi autẽ huiusmodi quatuor votorum ad obedientiã illis præstandam, ac subiectionem, iuxta cõmunem locorum, vbi illi præsunt, ordinẽ, ac regulas teneantur. Neque id aduersatur declarationi Cap. 3. §. 1.

tertij

tertij capitis octauæ partis, aut Decreto primæ congregationis.

Ex 2. cong. d.3. § 2 *Constitutiones circa Procuratores, qui cum Præposito Prouinciali, præter duos electos ad eligendum Præpositum Generalem mittuntur a Congregatione Prouinciali, vel adducuntur ab ipso Præposito Prouinciali, seruentur: sed cum tantum ad electionem vocatur Cõgregatio, terni veniant ex singulis prouincijs, scilicet Prouincialis cum duobus electis, nec vlli procuratores sunt adducẽdi, qui suffragium habeãt; quod si Præpositus, vel Vicarius generalis, vel ij ad quos attinebit generalẽ cõgregationem cõuocare, iuxta nostras Constitutiones, vel Decreta, indicent aliquos esse adducendos ad negotia grauia tractãda, cum id significauerint Prouincialibus, vnus, vel duo possunt ex singulis prouincijs, vel a Cõgregatione Prouinciali, vel ab ipsis Præpositis Prouincialibus electi, venire, & quidem cum suffragio actiuo, & passiuo iuxta constitutiones, si vel coadiutores spirituales formati, vel professi triũ, vel quatuor votorũ fuerint; nõ aliter.* P.8. c.3.§.1.

Ex 2. cong. d.94. § 3 *Si contigerit Procuratores electos ex prouincijs Indiæ, et Brasiliæ in Europa esse, quando fit congregatio generalis, ad quam*

venire

venire poßint, hi interſint Cõgregationi pro ſuis prouincÿs, qui quidem ſi ſint Profeßi quatuor votorum, & non ſolum electi a ſuis prouincÿs vt Procuratores, ſed etiam vt ſuffragium hic poſſent habere in electione Præpoſiti Generalis, tunc hi poſſunt etiã admitti, ut in dicta electione habeant ſuffragium. Quod ſi non affuerint quando ſit Congregatio generalis, tunc poteſt eligi vnus procurator tantũ pro India, & Braſilia, a prouincia Luſitaniæ, quẽadmodũ hactenus actum eſt.

Ex. 3. cong. d. 73. 84 *Sardiniæ procurator ſine Cõgregatione prouinciali poſſit venire ad Generalem, & ad alia ius habere ſuffragÿ, præterquàm ad Generalis, et Aßiſtentium electionem. Eligetur autem a Viceprouinciali & Conſultoribus, ac Profeßis quatuor votorum, qui eo in loco vbi aderit Viceprouincialis, fuerint. Ex Polonia etiam admittetur Procurator ſimili modo electus ad Congregationem prouincialem Auſtriæ, ſi Viceprouincialis iudicaret ad eam non poſſe venire ſuos Rectores & ad Generalem etiam venire poterit, ſi Congregationi Auſtriæ videbitur expedire. Et ſupradicta intelligantur quamdiu Sardinia, et Polonia nõ fient ſeparatæ prouinciæ Simili modo ex Luſitania pro India, et Braſilia,* P. 8. c. 3.

silia, ac ex Batica pro Peru, et noua Hispania procuratores mitti poterunt, si alij electi non sufficient ad negotia tractanda iudicio Congregationis prouincialis Lusitaniæ, & Baticæ, ad quas etiam pertinebit huiusmodi procuratores eligere.

Ex 1. cong ti. 6.d. 11. *85 Aßistentes intersint, & suffragiū habeant in electione noui Præpositi, & eorum officium vsq. ad electionem confectam duret, et Vicarij Aßistentes ijdem sint, aut si ex eis eligetur Vicarius, reliqui eius Aßistentes erunt. In ordine autē dicēdi antiquitatem profeßionis sequantur.* P.8. Cap. 3.

Ex 3. cong. d. 3. *86 Quicunq. Vicarius Generalis post obitum Præpositi extiterit, post electionem noui Generalis sequentis, ad Cōgregationē accedet, & locum inter Prouinciales iuxta antiquitatem suæ profeßionis habebit.*

Ex 2. cong. d. 2. 4. *87 Aßistentes quorum officium per electionem noui Præpositi Generalis expirauerit, auctoritate ab hac Congregatione data, interesse debent Congregationi Generali, quæ post electionem ad alia negotia tractanda celebratur, cum suffragio, siue noui Assistentes eligantur, siue non eligantur.*

Ex 3. cong. d 68. *88 Procurator generalis, qui Romæ fuerit tempore Cōgregationis generalis, ad eā deinceps*

inceps admittatur post præpositi electionē.

Ex 1. cong.ti. 1. d.8. *89 Præpositum Generalem habere duo suffragia, & præterea qualitatem præcedendi ceteris paribus, intelligendum est in Congregatione ipsa generali, & non quando inter ipsum & quatuor Definitores res sunt trāsigendæ, tunc enim vnum suffragium solum habebit, cum prærogatiua præcedendi in casu paritatis.* P.8. Cap. 3. §.2.

Ex 1. cong.ti. 2.d. 30. *90 Seruandæ sunt Constitutiones octauæ partis capite quinto circa tempus cogendi Congregationem. & si prorogatio esset facienda per Vicariū, & Assistentes ad plura suffragia fieri debet, si tamen exacto termino præscripto in initio venerint aliqui designati ad Congregationem, habeant & illi suffragium ad prorogationem temporis præscripti.* Cap. 5. §.2.

Ex 2. cong. d.99. *91 Secretarium eliget Congregatio ante Generalis electionem, non solum qui electioni ipsi subseruiat, sed qui Congregationibus, & actis, si quæ fient, ante electionem; post electionem autem, vel eundem ad illas Congregationes, & acta confirmabit, uel alium eliget. Horum officium terminabit finis electionis, vel Congregationis.* Cap. 6. §. 6.

Ex 1. cong.ti. 6.d.27. & ti. 2. d.31. Ex 2. cong. d.106.

92 *Prima generalis Congregatio in actis posterioribus statuit, vt Patres in congregatione eo ordine sederēt, qui in actis prioribus fuerat praescriptus. Eundem igitur ordinē conseruandum esse censemus, nec retinendā esse partem illam declarationis septimi capitis octauae partis, quae ab eadem Congregatione abrogata fuerat. In mensa vero sacerdotes praecedant alios ad eum gradum non promotos; Inter ipsos autem sacerdotes, aut laicos, nullus ordo constituatur.* P.8. Cap. 7. §.2.

Ex. 1. cong.ti. 6.d.5.

93 *Quae proponenda sunt, ordine in declarationibus in septimum caput Constitutionū dicto, proponi debent., vt post Prouincialem sequantur reliqui de eadem prouincia: sed cū sententiae dicendae sunt, eo ordine dicentur, quo sedendum esse definitum est.*

Ex 1. cong.ti. 1.d. 13.

94 *Non sunt omnia referenda pro cuiuslibet arbitrio ad plenam congregationem, sed solum, quae in priuata cōsultatione, idest Deputatorum, digna iudicabuntur.*

Ex 1. cong.ti. 1.d. 4.

95 *In rebus grauioribus, cuiusmodi sunt, quae in Congregatione Generali necessario veniunt tractanda, vno die rem proponi, & alio confici oportet. Si quae alia proponētur, pro arbitrio Patris Praepositi eodē, aut alio die, tractabuntur.*

Non

Ex 1. cong. ti. 2. d. 2. Ex 2. cong. d. 9.

96 Non solum in vniuersum, sed nec particulatim de Constitutionibus substantialibus nostri instituti agendum est. De alijs in Cõgregatione tractari potest, sed sine experimento, vel ratione clarißima nihil mutari poßit. Licet tamen de omnibus declarationem petere, referendo ad Congregationem vt ipsa censeat, qua declaratione sit opus. P. 8. c. 7

Ex 1. cong. ti. 1. d. 6.

97 Quod dicitur septimo capite Constitutionum octauæ partis si rebus agitatis, nihil fere omnium consensu constitueretur, exponẽdum esse, to Omniũ consensu, intelligi de maiori parte suffragiorum, cui standum est. Cap. 7. §. 3.

Ex 2. cong. d. 10.

98 Sufficiat ad discernendum quiduis, etiã ex grauioribus, plus quam media pars eorum qui legitime congregati sunt in Congregatione generali, dummodo non agatur de ijs, quæ pertinent ad substantiam nostri instituti. De rebus minus grauibus ad plura suffragia poßit definire Congregatio.

Ex 1. cong. ti. 1. d. 9.

99 Post Decretum Congregationis plenæ, vel etiam Definitorum cum Præposito, conceditur cuiuis vna intercesßio, id est facultas contradicendi in re quauis. In abrogatione autem alicuius veteris Constitutionis, vel nouæ institutione, etiam duæ interces-

 siones

ſiones permittuntur. Standum eſt nihilo minus, ſiue ſemel, ſiue bis intercedatur illorum definitioni, penes quos eſt facultas definiendi.

Ex 1. cong. ti. 1. d. 7. 100 *Cum Definitores eligendi ſunt, per ſcrutinium ad maiorem partem ſuffragiorum eligi eos oportet.*

Ex 2. cong. d. 10. 101 *Eligendi præterea a Congregatione videntur duo Patres eiuſdem Congregationis ad ſuffragia enumeranda, & conficienda Decreta cũ Secretario Congregationis.* P. 8. c. 7 §. 5.

Ex 2. cong. d. 98. 102 *Librum habeat Secretarius Congregationis, in quo quæ confirmata erunt Decreta contineantur: & ea quidem ante diſſolutionem Congregationis ſimul leget in plena Congregatione Secretarius, & ſua manu ſubſcribet, & ſigillo Societatis muniet.*

Ex 3. cong. d. 15. 53. 103 *Placuit Congregationi, vt ex actis poſt electionem Generalis, huius præſentis, & duarum præcedentium Congregationũ Canones qui ad obſeruantiam & praxim communem pertinere poſſent, deſumerentur, & ſeorſum imprimerentur, & ſoli euulgarentur. Reliqua vero Congregationum acta & decreta aſſeruarentur, commiſitq. Patri noſtro Generali, vt nulla facta ſenſus mutatione illos extrahi curaret.*

Non

Ex 1. cong. ti. 7. d. 1. 164 *Non est soluenda Congregatio pro solius Præpositi Generalis arbitrio sine consensu ipsius Congregationis, quæ Generali superior est.*

Ex 1. cong. ti. 2. d. 38. 105 *Visum est nemine discrepante Præpositum Generalem omnino perpetuum esse debere iuxta primum caput Constitutionũ quartæ partis, & eius declarationem, re ex parte summi Pontificis proposita in Congregatione, & cum die sequenti idem proponeretur, idem Congregatio sensit.* Circa 9 partem const. Cap. 1.

Ex 2. cong. d. 16. 106 *Sua legitima potestas ad mutationes personarum constare debet Præposito Generali, cui Cõstitutiones eam tribuunt, siue ab vno in alium locum eiusdem prouinciæ, siue diuersæ mutari conueniat; & etiam Prouincialibus intra suas prouincias iuxta Cõstitutiones. Curandum tamen est per superiorũ prudentiam, vt nõ sine causa alicuius momẽti, nec cum detrimẽto eorum a quibus aliqui remouentur, tales mutationes fiant.* Cap. 3. §. 2. 9

Ex 2. cong. ti. 6. d. 37. 107 *De carceribus tenendis, ius quidem est penes Societatem; quo ad vsum autem nihil statuitur, sed ea cura Præposito relinquitur.* Cap. 3. §. 10. 11

Ex 2. cong. d. 87. 108 *Vt triennium designatum est Prouincialibus, quo officium gerant suum, vt habetur tertio capite nonæ partis Constitutionũ,* Cap. 3. §. 14.

non videtur similiter agendum in Rectoribus, nec addendum praeterea ad Constitutiones, quae de hoc nihil decernunt.

Ex 2. cong. d.105. 109 *Superintendentis officium, vel nomen vsurpandum nō est in Societate, nisi vbi pro arbitrio Patris Generalis, necessitas vel magnitudo Collegij vtrumque postulauerit, nec enim nomen tantum retinendum est.* P.9.c.3.

Ex.1. cong.ti. 1.d.1. 110 *Non expirat potestas Prouincialium, & aliorum officialium per mortem Praepositi Generalis, nec per electionem noui, donec dissoluatur Congregatio generalis; quodque non licet Praeposito mutare huiusmodi officiales vsque ad dissolutionem Congregationis, nisi eidem praefatae congregationi, aliquē esse mutandum videretur.* Cap. 3. §.14.15

Ex 2. cong. d.14. 111 *Iuxta Constitutiones nostras, & rationis dictamen videatur, ac declaretur a Patre Generali, quae sit ordinaria, et omnibus Prouincialibus, ex aequo cōferenda potestas, quae autem extraordinaria, & pro ratione loci, temporis, & personarum huic potius, quàm illi communicanda: vt priorem illam, omnibus; posteriorem hanc, ijs conferat Praepositus Generalis, quibus ad bonam gubernationem in hac vel illa prouincia, conuenientem fore iudicauerit,*

Committitur

Ex 3. cong. d.27. 112 *Cõmittitur Patri Reuerendo Præposito Generali, vt videat an Domus Professorũ in magnis ciuitatibus, quæ Societatẽ habere desiderãt, erigi debeant: Et an curandũ sit, vt plures huiusmodi Domus professæ, et pauciora Collegia haberentur, eidemq. commendat, vt erigendis eiusmodi Domibus animũ applicet, ipsius tamẽ prudentiæ tẽpus et locũ, et modũ relinquit, quo id effici debeat.* P.9. Cap. 3. §.17.

Ex 3. cong. d.63. 113 *Domus Professæ fundatorem habere possunt, quemadmodum, & Collegia. Fundator autẽ Professæ Domus, ille censeri debet, qui dat Ecclesiam necessarijs rebus ad cultũ Dei ornatam, præterea domum supellectili domestica, et libraria sufficienter instructã. Pro huiusmodi autem fundatore ea suffragia in ipsa Domo & Prouincia, in qua Domus erigitur, exhibebuntur, quæ constitutio quartæ partis capite primo pro Collegiorum fundatoribus in tota Societate exhibere præscribit, excepta candelæ traditione.*

Ex 1. cong. ti.6. d. 12. 13. 114 *Cõmissarij non erunt officiales ordinarij, sed prout visũ fuerit Præposito Generali expedire. Post mortẽ vero Præpositi, expirat Cõmissariorũ potestas, nec ratione officij suffragiũ habebũt ad electionẽ noui Præpositi, nisi alioqui eligerentur ĩter illos ternos de* Cap. 3. §.20.

quauis

quauis prouincia, in qua versabuntur tempore Congregationis prouincialis, ad quam vocari debebunt, & eligi poterunt, vt veniant ad congregationem generalem.

Ex 2. cong. d. 15. *115 Commissarij ad visitandas Prouincias tertio, vel quarto quoque anno, vel quando Præposito Generali videbitur, & cum qua auctoritate, & iurisdictione videbitur mittantur: alij, qui continuum, & quasi ordinarium officium habeant in prouincijs remotis non constituantur iuxta Decretum actorũ posteriorum primæ Congregationis, sed cum necessitas, vel vtilitas magni momenti hoc officium iudicio Præpositi Generalis requiret, pro re nata poßint huiusmodi Commißarij ab eo institui, qui, cum satisfactum erit causæ, propter quã instituti fuerant, pro eiusdem Generalis arbitrio eodem officio defungantur.* P. 9. Cap. 3. §. 10.

Ex 2. cong. d. 27. *116 Admonitor Præpositi Generalis eligatur ex Profeßis quatuor votorum, & eius electioni Procuratores intersint.* Cap. 2. §. 4.

Ex 3. cong. d. 66. *117 Si contingat Admonitorem Præpositi Generalis alio mitti, poterit idem Præpositus alium ei substituere, si tantum ad breue tempus sit absuturus. In casu autem mortis, aut diuturnæ absentiæ, eadem in alio substituendo*

tuendo ratio seruetur, quæ in substitutione Assistentium seruanda est.

Ex 2. cong. d. 51. 118 *Assistentium, & Admonitoris officia vsq; ad noui Generalis electionem duratura esse decernitur, nam post Præpositi Generalis decessum, ijdem erunt Assistentes, idem Admonitor Vicarij Generalis.* P. 9. c. 4

Ex 1. cong. ti. 6. d. 1. 119 *Cum Societas cōmittere debeat Assistētibus vices suas quod attinet ad suam prouidentiam circa Præpositum, cumque ijdem Consiliarij Præpositi esse, & in rebus ad doctrinam & res gerendas pertinentibus, eundē subleuare, & alia nostri instituti ministeria exequi debeant; bonos, fideles, Societatis & communis boni amatores, discretionis dono præditos, in rebus gerendis versatos, & ad conuersationem cum hominibus idoneos esse eos oportet, & ab ijsdem, qui Præpositum Generalem elegerint, inter absentes, & præsentes professos, vel qui apti sint ad professionem emittendam, & si fieri possit ex varijs prouincijs eligantur.* Cap. 5. §. 2.

Ex 1. cong. ti. 6. d. 3. 120 *Cum dicatur quarto capite nonæ partis, prouidētiam Societatis circa Præpositū Generalem esse primo circa externa, secundo circa corpus, tertio circa animam, et in quinto capite sequēti dicatur, quod per Assistentes*

res exerceat Societas hanc prouidentiam; qui in tribus dictis dicent, & facient quod in Domino iudicauerint expedire, quæsitũ est, quomodo intelligi oporteat illud Dicent, & facient, & statutum est, to Dicere, & facere, ita interpretandum esse, vt coniunctim ad tria referatur; Facere quidem, & dicere ad duo priora; Dicere tantum, idest, admonere, per personam ad id deputatam, ad tertium referendum esse.

Ex 2. cong. d. 25. 121 *Assistentes idonei, et ijs dotibus prædıti, quas Constitutiones requirunt, eligendi sunt, & quidem ex quatuor nationibus in quantum fieri poßit, iuxta vniuscuiusque conscientiam. Antiqui autem Assistentes inter Prouinciales habeant locum, secundum ordinem, et tempus suæ profeßionis, ad suam sententiam dicendam: Noui vero, si in ipsa Congregatione iam sint, maneant in suis locis pro eius Congregationis tempore, in qua electi sunt, statim tamen sua potestate, & munere fungi incipiant in ijs, quæ iuxta Cõstitutiones eis legitime conueniunt circa Patrem Præpositum, nam quod ad Congregationem ipsam attinet, nihil ij, nisi suum suffragium, vt ceteri habent,* P. 9. Cap. 5. §. 3.

Ex 1. cong. ti. 6. d. 5. 122 *Sine consensu Societatis non poßit dimitti*

mitti officiũ Aßistentis, etiam ob aduersã valetudinem in aere Romano, quod si per Societatem id licebit, Constitutionum ordo, in alio substituendo seruetur.

Ex 1. cong. ti. 6. d. 7. 123 *Si Pontifex quempiam ex Aßistentibus aliquo mittere vellet, discretioni Generalis relinquitur, an eum informare debeat, vt potius alium mittat; vt plurimum tamen informari ab eo Pontificem oportet.* P 9. c. 5. § 3.

Ex 1. cong. ti. 6. d. 4. 124 *Si mittatur Assistẽs a Præposito extra locũ, in quo ipse residet, non se excusare debet, sed obedire; ipsius tamen erit Præpositi Cõstitutionũ meminisse, quæ nõ esse facile ablegandũ quempiã Assistentiũ statuunt.*

Ex 1. cong. ti. 6. d 8. 125 *Si male se gereret Assistẽs, adeo, ut indignus videretur eo loco, posset interim suspendi ab officij executione a Præposito Generali, nõ tamen omnino remoueri, nisi de cõsẽsu Societatis iuxta Cõstitutiones. Poterit tamẽ alius a Præposito constitui, prout illæ dicunt, in casu mortis, et diuturnæ absentiæ.* Cap. 6. § 5.

Ex 2. cong. d. 67. 92. 126 *Pater Generalis erit Præpositus Domus Romanæ, & habebit Ministrum, & alios officiales, quorum opera vtatur ad gubernationem particularem eiusdem Domus.*

Ex 2. cong. d. 93. 127 *Assistẽtes, officio sibi a Cõgregatione generali cõmisso incũbant iuxta Cõstit.* Cap. 6. § 10.

nec

alijs occupentur ministerijs, quibus a suo officio auocentur, vel impediantur.

Ex 1. cong. ti. 6. d. 9. 10. 128 Quatuor esse debent Assistentes; & licet in vnam personam coincidere possit Secretary, & assistentis officium, melius est diuersis personis hæc officia committi. Cap. 6. §. 11.

Ex 1. cong. ti. 6. d. 23. 129 Forma votorum simplicium, quæ post professionem emittenda esse in Constitutionibus dicuntur, approbatur, & executioni mādanda videtur. Circa 10. par. const. §. 6.

Ex 3. cong. d. 70. 130 Verba illa, Tum si quē sciam id curare &c. addita secundo voto simplici, quod professi post solemnem professionem emittunt, reponantur post sequentem promissionem de non prætendenda Prælatione aliqua extra Societatem in hunc modum, Tum si quem sciam aliquid prædictorum duorum curare, vel prætēdere &c. vt scilicet vtrūque complectatur, quod de prælatione in Societate, & extra eam dicitur.

Ex 1. cong. ti. 6. d. 23. Ex 3. cong. d. 70.

FORMVLA VOTORVM SIMPLICIUM, quę Professi emittunt post professionem iuxta Constitutiones par. 6. cap. 2. §. 1. & par. 10. §. 6.

Ego N. Professus Societatis IESV promitto Deo omnipotenti corā eius Virgine Matre, & tota Curia Cœlesti, & corā Reuerendo

do Patre Præposito Generali, vel coram N. locum Generalis Præpositi tenente, nunquã me acturum quacunq. ratione, vel cõsensurum, vt quæ ordinata sunt circa paupertatẽ ĩ Cõstitutionibus Societatis immutentur, nisi quando ex causa iusta rerum exigentium videretur paupertas restringenda magis.

Præterea promitto nunquam me acturum, vel prætensurum ne indirecte quidem, vt in aliquam Prælationem, vel Dignitatẽ in Societate eligar, vel promouear.

Promitto præterea, nunquam me curaturũ, prætensurũue extra Societatem Prælationẽ aliquam, vel Dignitatem, nec consensurum in mei electionem quantum in me fuerit, nisi coactus obediẽtia eius, qui mihi præcipere potest sub pœna peccati.

Tum si quem sciam aliquid prædictorum duorum curare, vel prætendere, promitto illum, remque totam me manifestaturũ Societati vel Præposito eius.

Insuper promitto si quando acciderit, vt hac ratione in Præsidem alicuius Ecclesiæ promouear, pro cura, quã de animæ meæ salute, ac recta muneris mihi impositi administratione gerere debeo, me eo loco, ac numero habiturum Præpositũ Societatis Generalem, vt

lem, vt nunquã consilium audire detrectem, quod vel ipse per se, vel quiuis alius de Societate, quē ad id ipse sibi substituerit, dare mihi dignabitur: Consilijs vero huiusmodi ita me pariturū semper esse promitto, si ea meliora esse quàm quæ mihi in mentē venerint, iudicabo. Omnia ĩtelligẽdo iuxta Societatis IESV Constitutiones, et Declarationes. In tali loco, tali die, mense, & anno &c.

Ex 2. cong. d. 57. 131 *Nec Principibus, nec Dominis alijs secularibus, aut Ecclesiasticis aßignari debet aliquis ex nostris Religiosis, qui aulas eorū sequatur, et in eis habitet, vt Confessarij, aut Theologi, aut alio quouis munere fungatur, nisi forte ad perbreue tempus vnius vel duorum mensium.*

FORMVLA ACCEPTANDORVM COLLEGIORVM

data à Reuerendo Patre noſtro M. Laynez

Generali Prępoſito Societatis I E S V, de qua fit mentio Canone quinto ſecundę Congregationis generalis, & vigeſimo quarto trium Congregationum.

Circa 4. partẽ conſt. Cap. 2. §. 1. 2.

*

1

Onſideratis operibus, et miniſterijs, quibus ad Dei gloriam, et animarum profectũ Societas noſtra occupatur; & conſiderata etiam obligatione charitatis, qua ex inſtituto tenemur in illis perſeuerare; re prius præmeditata, & cum patribus Aßiſtentibus ad conſultationem adducta, & Domino commendata, Viſum eſt mihi, vt in Collegijs, quæ deinceps Diuina Maieſtas fundare dignabitur, nouæ à nobis obligationes non admittantur; ſed qui diuino inſtinctu, & Dei obſequio, quod Deo præſtatur in Societate, ac vtilitate; qua Dei gratia proximi iuuantur, commotus, Collegiũ aliquod fundare voluerit; pure, et libere abſq. conditione, vel modo, donationem faciat dotationis, quam Domino Deo noſtro offerre vult. Societas vero non ex noua obligatione, ſed ex illa ſua antiqua, quam vt diximus habet, curet, vt ſecundum nume-

rum eorũ, qui ex tali fundatione ſuſtentari poterũt, in tali Collegio numerus operariorum conſtituatur, qui quidem in illo iuxta noſtrum inſtitutum ſe exerceant in vinea Domini, de cuius diuina bonitate ſperamus ſi Chriſtiana hac ſimplicitate, quæ ipſi innititur, progrediamur, Societatem perſeueraturam puriorem, nec deſituram illud præſtare, ad quod ſecundum ſuam vocationem, obligatur; Fundatoris etiã intentio ita implebitur; ſimulque tollentur hinc inde cauſæ inquietitudinis, quæ ex humanis cautionibus oriri poſſunt, & ſolent: quæ quantumuis caute, & circumſpecte tranſigantur, nihilominus ſemper ab humana aſtutia labefactari poſſunt, vt ipſa experientia oſtẽdit, quæ tam in alijs Religionibus, quam in multis noſtræ Societatis locis, nos docet, predictũ modũ fundationis, partibus omnibus, bene cedere ad diuinũ obſequiũ, & commune bonũ, quod optatur.

DE VARIIS MODIS COLLEGIORVM, & perſonarum numero, quæ videntur in ſingulis neceſſariæ.

2 *In Collegio, vbi tres ponuntur præceptores litterarũ humaniorũ, quartus etiam eſſe debet, qui illis ſubſtitui poßit, & tres ſacerdotes, in quibus vnus Rector ſit, reliqui duo vtilitati ſeruiant animarum. Vbi vero tales ſeptem operarij ſunt, conuenit totidẽ ſaltẽ ibi ſcholares alere, vt illud perpetuũ opus eſſe queat, ſuccedentibus his in ſacerdotum, & præceptorum*

ptorũ locũ, vbi aut morte, aut ægritudine, aut alijs de causis non possent officio suo fungi. Est etiã præter hos necessarius Minister vnus, cũ coadiutoribus quinque, videlicet, Ianitore, Sacrista, Coquo, Emptore, & quodam alio, qui eos in omnibus adiuuet. Minimum itaq. Collegiũ, viginti constabit ex nostris, vltra quos, prouidendum erit, vnde Corrector, qui de Societate non sit, alatur, ad eos castigandos pueros, qui scholas frequentabunt, prout illi, ab ipsis præceptoribus præscribetur.

3 *Si Collegium quinque præceptores habeat, ad humanas litteras, Latinas, Græcas, & Rhetoricã profitendum, substitutos alios duos habeat necesse est, necnon quatuor, quinqueue sacerdotes, vt præter illos tres præceptores supradictos, eorũ vnus lectionem casuum conscientiæ, possit profiteri; vt sacerdotes illius regionis, qui parum erũt in ijs versati, hac in parte, quæ eis est necessaria, iuuari possint, quo ipsi melius officium suum faciãt ad Diuinam gloriã. vbi vero tales vndecim, aut duodecim Magistri, ac sacerdotes conceduntur, totidem saltem scholastici instituendi erunt ad operis perpetuitatẽ vt superius dictum est. Minister etiam vnus cum sex coadiuto ribus. Itaque minimus numerus complebit triginta, extra Correctorem, in similibus Collegijs.*

4 *Si collegium præter supradicta, artium liberaliũ cursus volet suscipere, vltra illum numerum nostro*

rum, viginti addēdi erunt, partim præceptores, partim discipuli; ita vt omnes simul conficiant numerum quinquagenarium.

5 *Si Societas alicuius Vniuersitatis, aut generalis studij curam susceptura esset, adiūgeretque supradictis Scholasticam Theologiam, et Sacram Scripturam, huiusmodi onus admittere non debebit, nisi cōmode prouideatur, vnde septuaginta, aut ijs plures collegæ poßint ali: vt superiori numero accedant viginti, partim præceptores, & partim discipuli: & expediret, vt hic numerus, adhuc augeretur, quo nō tantum opus huiusmodi perpetuo duraret, verū etiā ex eo Collegio insignes aliqui operarij possent excerpi, ad commune bonum in his, & illis locis promouendum.*

6 *In Collegijs, vbi Societas proprias non habet scholas, præter scholasticorum numerum, sunt etiam necessarij Rector, ac Minister; & si magnus numerus inibi esset adhuc Subminister: Coadiutores vero secundum numerum Collegarum.*

In huiusmodi vero Collegijs, collocari poterunt operarij, secundum commoditatem, quam habet Societas, & dispositionem meßis in populo.

Formula

FORMVLA CONGREGATIONIS Prouincialis a tertia Generali Cōgregatione approbata. Ex 3. cōgr. d.53.

QVIBVS IN CASIBVS CONGREGATIO prouincialis cogi debeat.

1 *Quatuor in casibus cogēda est Cōgregatio Prouincialis. Primus est, ad eligēdos electores Præpositi Generalis, iuxta tertiū caput octauæ partis. Secundus, quando occurreret aliquis ex ijs casibus, qui in secūdo, & tertio capite octauæ partis, & quinto capite nonæ partis, attinguntur. Tertius, quando eligendi sunt hi, qui cū Prouinciali ad Congregationē generalē sunt mittēdi, quæ ab ipso Præposito uiuēte ad aliqua graula negotia cogitur, prout quinto capite octauæ partis dicitur: vel cū Congregatio Procuratorū simul cū Assistētibus, & ipso Generali, cogendā esse decernūt, iuxta decretū vigesimū quartū secūdæ congregationis Generalis. Quartus est ad eligēdos Procuratores, qui tertio quoq. anno a fine Cōgregationis Generalis cōputando ex singulis Prouincijs ad Præpositū Generalē mittēdi sunt, iuxta declarationē secundi capitis octauæ partis, & prædictū Decretū vigesimū quartū secundæ Congregationis.* Circa 8. par. const. Cap 3 §. 1.

QVIS, VBI, ET QVANDO DEBEAT Congregationem Prouincialem conuocare.

2 *Spectabit ad Præpositū Prouincialē vel ipsius loco ad Viceprouincialē Congregationē huiusmodi*

 indicere

indicere, quocũq. ex prædictis casib⁹ cogẽda illa sit.

3 *Eiusdẽ erit locũ commodum & idoneũ designare quo debeant conuenire, & tempus etiam præscribere, quod opportunum sit, vt ea absoluta, qui electi fuerint ad locum congregationis generalis celebrandæ designatum, vel ad Patrem Generalem tempore præscripto commode venire poßint. Non durabit autem Cõgregatio prouincialis vltra decem vel ad summum duodecim dies.*

QVI CONGREGARI DEBEANT.

4 *Intererunt, & suffragij ius habebunt in Cõgregatione prouinciali (in quocunque ex quatuor casibus prædictis cogatur) in primis ipse Præpositus Prouincialis, & si quis Commissarius, vel Visitator, iam officio suo defunctus (nam si eius officium adhuc perdurat Congregationi adesse non debet) in aliqua prouincia eo tempore versabitur, quo celebranda est Congregatio. Præpositi præterea Domorum professarum, Rectores Collegiorum Societatis. & Domorum probationis, quæ separatæ & Prouinciali immediate subiectæ fuerint, vel Vicepræpositi Prouinciarũ & Domorũ, ac Vicerectores (si accideret in aliqua Prouincia, Domo, vel Collegio eo tẽpore non inueniri Præpositum, vel Rectorẽ aut legitime impeditũ esse) vel ij, quos hi miserint suo loco. Rectores etiã qui præsunt Seminarijs, vel Cõuictoribus, vbi curã huiusmodi suscepit Societas*

cietas, si tamē nouē de Societate vt minimū in eiusmodi Collegijs, et imediate Prouīciali subditi fuerīt.

5 *Intersint etiā præter hos, omnes Professi quatuor votorū (exceptis ijs, qui post cognitā Præpositi Generalis mortē ad eā prouinciā ex alia missi fuissent, ne in duabus diuersarū prouinciarū Congregationibus suffragiū habere quisquā possit) quotquot non fuerint legitime impediti, vel necessario occupati, et huius legitimi impedimenti, ac necessariæ occupationis, iudex erit Prouincialis ipse cum Consultoribus & professis quatuor votorum, qui fuerint in eo loco vbi ipse erit, ad plura suffragia.*

6 *Præterea venient procuratores, vnius vel pluriū prouinciarum, & vbi tales non fuerint, procuratores maximi omniū in qua vis Prouincia Collegij, modo sint Sacerdotes, & Coadiutores formati, aut trium votorū Professi & non sint legitime impediti, vt de professis dictum est. Porro nec Vicarius generalis, nec Assistentes Congregationi prouinciali interesse debebunt, aut etiam poterunt.*

7 *Quæ autem impedimenta excusare debeant, vel Prouincialem, vel aliquē electū in Congregatione prouinciali, quo minus ad Congregationem, vel ad Præpositum Generalē veniat, si Congregatio prouincialis non erit dissoluta, ipsa statuet per vota secreta, si dissoluta fuerit de electorū impedimētis statuat ipse Prouincialis cū suis Consultoribus & pro-*

feßis quatuor votorũ præsentibus ad plura suffragia, an legitima sit excusatio; quod si impedimentũ Prouinciali acciderit, Consultores ipsius & superior loci vbi prouincialis erit, cũ Professis quatuor uotorũ præsentibus ad plura suffragia decernent, an huiusmodi impedimentum legitimum censendum sit.

DE ELIGENDIS IN CONGREGAtione Prouinciali.

8 *Si agitur de mittendis ad Congregationem Generalem, quinque professi quatuor votorum eligi debẽt, in primis duo Electores Præpositi futuri iuxta Constitutiones capitis tertij & quinti, partis octauæ, vel in quocunque casu comitaturi Prouincialem ad Congregationem generalem.*

9 *Deinde eligẽdus est tertius, vt ex duobus prædictis & ex eo conficiatur ille ternarius, ex quo vnũ Prouincialis suo loco mittere debet, iuxta declarationem tertij capitis octauæ partis, si impeditus legitime iudicabitur. Præterea quartus & quintus addantur, vt subrogentur in locum duorum, qui electi primo fuerunt & cum Prouinciali ad Congregationem venient, si legitime & ipsi impedirentur, ita vt si solus Prouincialis excusatus habebitur, tertius veniat; & si aliquis ex duobus primis comitibus, non autẽ ipse Prouincialis se excusabit tertius nihilo minus veniat, et si uterque ex primo electis excusandus iudicabitur, tertius & quartus eorum loco*

subrogentur

ſubrogentur; quintus autem non ſubrogabitur, niſi vltimo loco, quando ex alijs nominatis propter legitimũ eorum impedimentum non poteſt impleri numerus duorum, quicum Prouinciali, vel Viceprouinciali venturi ſunt ad Congregationem generalẽ.

10 *Si agitur de electione Procuratorum, in primis qui præeſt prouinciæ eligi non poterit, vt tertio quoque anno ad Præpoſitũ Generalẽ veniat, ne prouinciã ſuam deſerere cogatur. eligi autem debebũt duo profeſſi quatuor votorum, vnus primo loco, & alter ſecundo, qui ſubrogetur in locũ prioris, ſi ille propter legitima impedimenta venire non poterit.*

11 *Ex tranſmarinis prouincijs veniant Procuratores Profeſſi etiã quatuor votorũ a Prouinciali cum Cõſultoribus & profeſſis quatuor votorũ præſentibus ad plura ſuffragia electi, ut ſimul cũ alijs Romæ de Cõgregatione generali cogẽda deliberaturi cum ſuffragio interſint, ſi tamen prædicti Electores in prædictis locis iudicabunt cõmode non poſſe mitti talẽ procuratorẽ, licebit eis vel profeſſum trium votorum mittere, vel Coadiutorẽ ſpiritualẽ formatũ, vel in ſequens triennium differre miſsionem.*

DE REBVS TRACTANDIS IN CONgregatione Prouinciali.

12 *Poſt electionem perſonarũ, agendũ eſt de rebus, quæ vel Præpoſito, vel Congregationi generali nomine illius prouinciæ proponendæ ſunt, & ſi agitur*

de Pro

de Procuratore mittendo tertio quoque anno, in primis agetur de rationibus, quæ mouere possunt, vt Congregatio generalis celebrari debeat, vel non celebrari, deinde de negotijs vel in Congregatione generali; vel cum ipso Patre Præposito, aut Congregatione procuratorum tractandis.

13 *Cũ mittuntur procuratores, ea proponãtur, quæ ad verã & vtilẽ informationẽ Patri Generali dandã (scilicet de statu totius prouinciæ, Domorũ, Collegiorũ, negotiorũ, demũ de tota ratione gubernationis in prouincia, & quomodo Superiorũ ordinationes obseruatæ sint in dicta Cõgregatione expediet tractare iudicio Deputatorũ; & ipsius nomine Generali referre. Quidquid autẽ Cõgregatiõis nomine proponetur, aut petetur, subscriptũ sit a Secretario, et obsignatũ. quæ uero uel ab ipso Prouĩciali, uel ab alijs uerbo, uel scripto ei dicẽtur, ut Patri Generali referat nõĩe ipsorũ nõ Cõgregationis referre debebit.*

14 *Cũ rationes proponẽtur ad suadendã, vel dissuadendã Congregationẽ generalẽ, nihil in alterutram partẽ statuatur. hoc enim procuratorũ est, cũ fuerint apud Generalem cum Aßistentibus congregati, qui proponent eas prout eis dictæ fuerint Congregationis prouincialis, vel aliorum nomine.*

15 *Intelligat Congregatio prouincialis non sibi licere quidquam constituere præter ea, quæ in hoc officio expressa erunt: vnde neq. infirmare, vel immutare ea,*

re ea, quæ a superioribus iã ordinata fuerũt. poterit.

DE MODO PROCEDENDI CIRCA Congregationes Prouinciales.

16 *Superiores antequam discedant ad Congregationem prouincialem, informatione accepta ab ijs, quos ex suis domesticis bene sentire de rebus tractandis iudicabunt; non prohibendo alios, quin poßint priuato nomine vel consultoribus offerre, vel ad Congregationem prouincialem mittere, quæ volent: conferant cum suis consultoribus, quæ ad Congregationem prouincialem sunt deferenda.*

17 *Elapso die ad conueniẽdum præfixo, sequenti die congregentur omnes, qui affuerint ex ijs, qui habẽt ius suffragij, & habito in primis a Præposito Prouinciali, uel ab alio per ipsum designato, sermone breui, in quo proponantur in genere, quæ agenda sunt, omnes hortetur, vt syncere in omnibus se gerant. Deinde an legitima Congregatio sit cẽsenda, ad plura suffragia decernant. Tertio vero loco eligatur Secretarius etiã ad plura suffragia, qui omnia, quæ fuerint acta in Congregatione, mandet scriptis; & ijs, quæ vel ad Præpositum, vel ad Cõgregationem generalem, nomine Congregationis mittenda sunt, subscribet, & signabit sigillo Prouincialis. Ei autẽ adiungatur vnus ex Patribus eodem modo electus, qui ad colligenda suffragia, & reliqua scribenda ipsum adiuuet.*

Eodem

18 *Eodem modo eligantur duo ex primarijs patribus, qui una cum Præposito Prouinciali seligāt, quæ sint Congregationi prouinciali proponenda, quæ reijcienda, iudicio saltem duorum ex ipsis, atque illa tātum ibi tractanda curent, quæ maioris momenti videbuntur, & quæ possint tempore Congregationi præfixo absolui: liceat tamen vnicuique quæ a Deputatis reiecta fuerint, vel in Congregatione proponere (dummodo de personis non agatur) vel ad generalem congregationem seu Præpositum transmittere, si iudicio Deputatorum non acquieuerit. Ad hos autem deferant omnes, qui ad Congregationem venerint, intra diem vnum, aut alterum sequentem post electionem mittendorum, omnia, quæ Congregationi proponenda attulerunt, aßigneturque dies, in quo facienda sit electio eorum, qui ad generalem Congregationem, vel ad Præpositum sunt ituri, qui dies tertius, vel ad summum quartus sit a die, quo fuit aperta Congregatio Prouincialis, habita prius informatione de qualitatibus mittendorum, iuxta Decretum vigesimum quartum secundæ Congregationis, et iuxta declarationē secundi capitis octauæ partis, si agitur de Procuratoribus, si autem de Congregatione generali iuxta secundum & tertiū caput octauæ partis.*

19 *In sedendo & dicendo hic ordo seruabitur, vt ad dexteram Prouincialis sedeant Profeßi omnes*

quatuor votorũ iuxta suæ professionis antiquitatẽ, siue sint superiores, siue non; ad sinistrã vero Rectores iuxta antiquitatẽ suæ professionis triũ votorũ, vel admissionis in Coadiutores formatos; si vero tales nõ fuerint, iuxta antiquitatẽ sui ingressus ĩ Societatẽ; postea Procuratores simili ordine antiquitatis.

20 *Electionẽ personarum ad Præpositũ Generalẽ, vel Cõgregationẽ generalẽ mittẽdarũ ad plura medietate suffragia, eaque secreta fiant, sic tamẽ, vt si in primis duobus scrutinijs nullus electus fuerit, in alijs cõsequentibus scrutinijs, suffragia dentur tantum inter eos, qui aliqua suffragia antea habuerint.*

21 *Rerũ vero tractandarũ determinationes ad plura vota simpliciter definiantur, vt citius expediantur, nec ulla intercessio permittatur. Præpositus aũt Prouincialis, uel eius loco Viceprouincialis duo semper suffragia habebit in Cõgregatione. Quæ porro fiẽt in Cõgregatione prouinciali, legantur die sequẽti a Secretario, vt omnes uideãt, an recte facta sint.*

22 *In principio Congregationis Prouincialis affigatur muro catalogus omnium Professorum quatuor uotorum, qui in Prouincia uersantur tam absentium, quã præsentium, vt omnes sciant, e quibus possint eligere eos, qui Romam sunt mittendi.*

23 *Cum autem capietur de personis eligendis informatio, illud præcipue animaduertendum est, vt nullus per se, vel per alium pro se vel pro alio ne indirecte*

ƈe quidem ſuadeat, vt ſe, vel alium eligant, aut non eligant, ſed fiant potius electiones omnes ſyncere et candide ex ijs, quæ Spiritus ſãctus dignabitur ſuggerere, & quæ ex informationibus didicerint. Nemo itaq. alteri obtrudet informationem nõ petenti, caueanturque diligenter non ſolum mendacia, ſed etiam exaggerationes in laudandis, vel vituperandis eis, de quorum agitur qualitatibus.

24 *Si quis autẽ (quod auertat Deus) ambitioſe agere deprehenſus fuerit ad ſui, vel alterius electionẽ, vel excluſionẽ, ſi id probabitur ſufficienter, actiua, vel paßiua, vel utraq. voce priuetur iuxta delicti grauitatem, & probationis certitudinem: et quidẽ ſi ambitio publica eſſet, punitio quoque publica eſſe debebit. Iudicabunt autem cauſam hanc Prouincialis, et tres ex antiquioribus profeßis, vel ſi ipſe Prouincialis reus eſſet, quatuor antiquiores profeßi ex ijs, qui Congregationi prouinciali interſunt, & ſaltem tres ex illis cõuenire debent in eandẽ ſententiã.*

DE IIS QVAE PROCVRATORES Romæ agere debent.

25 *Poſtquam ad Generalẽ venerint Procuratores, agent tum de informatione Præpoſito Generali dãda, iuxta illa, quæ ex ſuis prouincijs attulerunt; tũ de Congregatione generali, an ſcilicet, conuocari debeat nec ne accepta informatione ab ijs tantum, qui ius habẽt ſuffragij iuxta Decretum vigeſimũ quartum*

tum secundæ Congregationis, & præsertim quomodo seruentur constitutiones & Decreta Congregationum, & regulæ, an disciplina religiosa relaxetur, an in spiritu, & virtutibus proficiat Societas, an potius deficiat, quomodo vnio animorum se habet in societate et an aliquod graue periculum illius labefactandæ metuatur &c.

26 *Deinde præmissa oratione et cõsideratione apud se, et corã Deo statuent, quam sint dicturi sententiã, & omnes simul in nomine Domini congregati ad plura medietate suffragia, die ad hoc statuto definiẽt, an cogẽda sit & quãdo, Cõgregatio generalis.*

27 *Si inter ordinationes vel respõsa alijs prouincijs data (quæ videre debebunt) aliqua fuerint, quæ ad usum suarum prouinciarum secum ferenda existimabunt, id facere poterunt, iudicio Patris Generalis, vel eorum, quibus ipse commiserit.*

28 *Si ad Seminaria nostrorum scholasticorum, vel Nouitiorum in aliqua prouincia perficienda, vel ad transmarinarum, vel septentrionalium, aut aliarum prouinciarum necessitates graues, operarijs pluribus opus esset, quam quos mittere Pater Generalis ex Vrbe possit, curẽt, qui earum prouinciarum procuratores fuerint, Patri Generali suggerere, vt dispiciat, an alicuius prouinciæ abundantia, alterius inopiam supplere possit, & id, congregatis procuratoribus omnibus, facilius tractari poterit.*

Officium

OFFICIVM VICARII Generalis a Tertia generali congregatione approbatum.

Ex 3. cong. d. 55.

Circa 8.par. const. Cap. 4. §. 1.

1 *Vicarius Generalis propter mortem Generalis Præpositi constituendus, vel nominabitur ab ipso Præposito ante mortem, vt habetur capite quarto Constitutionum & declarationũ octauæ partis, vel si ille non nominasset, eligetur a Professis quatuor votorũ, qui si in eo loco, vbi mortuus est, non sint, saltem sex (tot enim ad minimum iudicatũ est esse oportere) tunc cura adhibenda erit, vt ex vicinioribus locis, vtcunque illa distent, is numerus conuocetur; quod si in distãtia æquali plures fuerint quam sex, omnes erunt ad electionem vocandi. Fiet autem electio ad plura medietate suffragia, & iuxta Constitutiones communiter eligatur ex ijs, qui adesse Præposito, et ipsum iuuare soliti sunt; vel certe ex ijs, qui proxime degunt, & sunt in rebus Societatis versati, præmissa per biduum oratione & informatione iuxta rationem informationis, quæ in electione Generalis seruari solet. Illud tamẽ biduum computandum est a sepultura Patris Generalis, Interim tamen gubernatio Societatis erit in ordinarijs Superioribus. Electioni vero Romæ quidem*

dem præerit Prouincialis Romanus, si aderit, sin minus, Minister Domus, si fuerit quatuor votorum professus. alibi vero, qui præest toti prouinciæ, vel ipso impedito, antiquissimus ex professis quatuor votorum.

2 *Vicarij officiũ durat vsque ad electionem Præpositi Generalis, et duplex quidem est. Alterum est, Societatem, ad electionem Præpositi faciendam præscripto tempore & loco quo conuenire oporteat, conuocare, vt habetur Constitutionum parte octaua capite quarto. Alterum est, Generalis vices gerere in gubernatione Societatis, donec nouus Præpositus electus fuerit, vt habetur Declarationum parte octaua capite quarto. Vicarius itaque simul atque creatus fuerit, dabit operam, vt Missæ & orationes in vniuersa Societate pro anima Præpositi mortui fiant, deinde ad cõuocandam Societatem ad noui Præpositi electionem primo quoque tẽpore diligẽtissime incumbet, Præpositos Prouinciales certiores faciat, locum Congregationis, & tempus quinque, aut sex mensium iuxta Cõstitutiones præscribat; prorogari tamen poterit, cum necessitas postulauerit, vel initio, vel antequam Patres conuenerint, arbitrio ipsius Vicarij, & Assistentiũ ad plura suffragia. Quando vero aliqui Patres conuenerint, non poterit sine illorũ suffragijs prorogatio fieri iuxta Decretum trigesimum tituli secun*

di primæ Cōgregationis: Missas & orationes pro felici electione Præpositi indicat: Congregationes prouinciales vt rite fiant, admoneat: & si post electionem Præpositi alia negotia grauiora tractanda in Congregatione sint, ad quæ discutienda, vel definienda, aliorum opera, præterquam duorum electorum a Congregatione Prouinciali, necessaria videatur, Prouinciales admoneat, qui adducendi erunt, vt eos adducant, iuxta Constitutiones.

3 *Antequam congregata sit Societas, potestatem habeat Pater Vicarius, qua possit solus iubere, quæ ad conuocationem attinent iuxta Constitutiones, solus tamen non potest prorogare tempus Congregationis, ut decretum est in actis posterioribus primæ Congregationis titulo secundo decreto trigesimo: postquam autem sunt Patres congregati uel omnes, vel eorum maior pars post tempus definitū, solus non poterit ea, quæ ad electionem pertinēt, definire, sed si quid emerget dubij, uel difficultatis, id erit per congregatos simul cum eo determinādum; executio uero Vicarij erit.*

4 *Vbi autem dies constitutus, & terminus præfixus uenerit, ad quem uenturi sunt Patres, eos, qui iam conuenerunt, conuocabit, modo excedant duas tertias partes, eisque rationē eorum, quæ facta sunt post mortem Generalis, ad Congregationem pertinentia, reddet; & reliqua omnia, quæ ad rite electionem*

ctionem faciendam, pertinere uidebuntur Congrega tioni, curabit; quæ petenda sunt tum ex Constitutio nibus, tum ex Decretis ante electionem.

5 *Alterũ officium Vicarij est, Societatem uniuer sam gubernare. Verum ita est illam gubernaturus, quasi Vicarius Præpositi demortui, nõ quasi Præpo situs: quare illã ita gubernabit, ut sibi tradita est. Nullam igitur immutabit gubernationis rationem, nihil propriæ inuentionis, nullam nouam regulam, nullum ritum, nullam consuetudinem, aut inducet, aut introductam mutabit (quod vtique uel Prouin cialibus Præpositis, uel Congregationibus minus licebit facere) sed ad spiritum, & sensum Genera lis demortui se componet, illius compertam uolunta tem sequetur, incertam coniectabit. Itaque quoad poterit, debebit suo ministerio quasi uiuum, ac præ sentem Generalem illiusque gubernationem repræ sentare.*

6 *Quocirca eisdem Aßistentibus, Admonitore, Secretario, Procuratore, quibus utebatur Præpo situs Generalis, utetur Vicarius ad gubernandam Societatem, eisdem Præpositis, Rectoribus, Præfe ctis probationum, & alijs officialibus primarijs, qui creantur a Generali; quos mutare ei non licet, uel nouos creare, nisi forte aliqui eorum morerẽtur, & alij in illorum locum, vsque ad electionem Præ positi Generalis substituendi essent, vel aliquæ gra-*

nißimæ causæ intercederent, propter quas aliquis illorum ab officij executione, tollendus, vel suspendendus uideretur, iure suffragij nihilo minus ei relicto, & hoc quidem non sine consilio Aßistentium, de quorum etiam consilio, & suffragijs eliget Admonitorem, si forte ipse fuerat Admonitor Præpositi Generalis demortui, & in Vicarium electus est.

7 *Eadem de causa res omnes graues, & maioris momenti, quæ differri vsque ad electionem noui Præpositi poterunt, quando illa breui futura est (quoad eius fieri poterit) differet, & ad nouum Præpositum Generalem remittet.*

8 *Quocirca nullam Domum, nullum Collegium, nullam Vniuersitatem, vel Domum probationis instituet; quæ si offerantur, ita negotium fundationis tractabit, vt si in rem Societatis aperte futura sint, et omni difficultate careant, eos, qui fundatores esse volũt iubeat bene sperare, si quid vero difficile, aut dubium sit, alet spe eorum bonam voluntatem, nihil certi promittet, rem totam ad Generalis creationem reseruabit. Ad profeßionem admittere etiam vel designatum a præmortuo Præposito, vel in ijs, quæ ad profeßionem attinent, dispensare non poterit Vicarius, neque Professum aliquem, vel coadiutorem formatum a Societate dimittere.*

9 *Circa contractus, ad quos facultatem habebit, sic ex-*

sic explicatur decreto septuagesimo primo secundæ Congregationis, vt non possit de vendendis, vel alienandis bonis stabilibus Societatis, nisi res sit in euidentem vtilitatem, & necessaria quæ moram non patiatur, & cum consensu Assistentium ad plura suffragia.

10 *Circa missiones Professorum siquid vrgeret, potestate Generalis vti poterit, consultis Assistentibus, eos tamen, qui vel electi sunt a Congregationibus Prouincialibus, vel qui eligi possunt, vt Congregationi Generali intersint ante factam electionem, neque ex alijs Prouinciijs ad se euocabit neque ad ea loca mittet, vnde ad electionem commode venire non possint; nec etiam ad infideles, neque ad partes remotas, quæ maiorem considerationem requirunt, nisi forte in ijs aliquid tam graue, & vrgens accideret, vt Assistentium iudicio res differri non posset.*

11 *In vniuersum cum Assistentibus consultare debet res omnes grauiores, non minus, immo magis quam Præpositus generalis, quandoquidem minorem habet auctoritatem, minorem experientiam, minus diuturnum regendæ Societatis munus. Sic enim plus ponderis habebunt apud illam, quæ ipse constituet. Quamobrem quæ sunt Præposito vita functo, vel constituta vel concessa, non temere, nec sine grauissima causa vel infirmabit, vel reuocabit.*

Litteras vero, quas Vicarius ſcribet, vel à Prouinciјs accipiet, Aßiſtentibus oſtendet.

12. *Si noui Præpoſiti electio, aliquo caſu vltra ſex menſes a Conſtitutionibus præſcriptos differatur, et aliqua grauia acciderent, quæ uſque ad eius electionem commode differri non poſſent; Vicarius Generalis, auditis Aßiſtentibus, id ſtatuat, quod ad maiorem Dei gloriam, & Societatis vtilitatem magis fore iudicabit.*

Canones

CANONES, EX ACTIS TERTIAE CONGREGATIONIS Generalis ante electionẽ desumpti: quibus includuntur ea,

Ex 3. cong. d. 53.

quæ ex prioribus Congregationibus

ante electionem obseruanda videbantur, recogniti, & confirmati post electiones vt vim habeãt in futurũ.

*

PRIMVS CANON.

Circa 8. par. const. Cap. 6

Vm Generalis Congregatio indicta fuerit a Patre Vicario pro electione noui Præpositi Generalis, et spatium temporis conuocãdi ad hoc Societatẽ iuxta Constitutiones fuerit elapsum, inchoari poterit Congregatio, si iam duæ tertiæ partes electorum a suis prouincijs aduenerint, & quidem si ex singulis prouincijs vocati fuerint procuratores ad tractanda negotia post electionem Generalis, non admittentur in Congregatione ante electionem, neque ad acta, quæ in illa fiunt. Ordo autem sedendi in Congregatione, & dicendi sententias, huiusmodi erit, vt ad dexteram Patris Vicarij sedeant Patres, qui superstites fuerint ex decem pri-

mis, deinde simul Assistentes, & Prouinciales, ordine antiquitatis in sua professione inter ipsos seruato, postea vero eodẽ ordine ad sinistram reliqui professi electores de quorum legitima vocatione, & iure suffragij ad electionem Generalis Patri Vicario, et Assistentibus, ex actis singularum Congregationum prouincialium, vel ex alio sufficienti testimonio constiterit. Siquid vero dubij in aliquibus particularibus inuenerint, id totum ad generalem Congregationem quamprimum referent, non admissis ijs, de quibus legitime dubitatur, donec ipsa Congregatio de illis constituerit.

2 *Decernatur primum a Congregatione, eos, qui adsunt, Congregationem Generalem legitimam, et plenam conficere, quod si Pater Vicarius, & Assistentes de aliquorum electorum legitima electione, aut vocatione dubitauerint, id referant (vt paulo ante dictum est) ad Congregationem: vt de illis, antequam ad illam admittantur, sigillatim ipsa statuat, quid agendum sit.*

3 *Proponatur Congregationi, an suppleri debeant omnes defectus, siqui forte acciderint, tam in Congregationibus prouincialibus, quam alij quicunque.*

4 *Secretarium per scrutinium secretum eliget Cõgregatio non solum qui electioni Generalis, sed qui Congregationibus, et actis, siquæ fient ante electionem, subseruiat; cuius officium finis electionis terminabit.*

terminabit.

5 *Si Romæ habeatur Congregatio, proponatur, qui nam cum Patre Vicario adire debeant summũ Pontificem, ad petendam ab ipso benedictionem, & ad electionem Præpositi, & ad alia, quæ in Congregatione iuxta nostras Constitutiones tractanda erunt.*

6 *Eligatur vnus ex electoribus per scrutinium secretum, qui secundam habiturus sit orationẽ iuxta sextum caput octauæ partis. Eligatur etiam alius extra numerum electorum, qui curam habeat includendi electores, cum alijs quatuor, siue ex procuratoribus, qui vocati sunt ex diuersis prouincijs, siqui tales venerint, siue ex alijs Patribus, de Societate.*

7 *Deinde Cõgregatio per secreta scrutinia eligat, et deputet quinque Patres ex varijs nationibus de numero congregatorum, qui cum Patre Vicario, et Assistentibus videant, an aliquid sit, in quo insigne detrimentum passa sit societas, vel passura esse timeatur, quod singulari prouidentia, atque industria, vel resarciendum, vel curandum sit; de quo, si quid fuerit, conficient interrogationem commode, qua interrogatione inquirere electores posint, ac debeant, & intelligere, quis esse aptissimus videatur ad officium Generalis Præpositi, ad maiorem Dei gloriam administrandum. Porro de quibus agent*

bus agent hi deputati, ea ad plura suffragia transi-gent, nec duo suffragia habebit Vicarius generalis, sed solum suffragij prærogatiuam.

8 Ad hos autem deputatos singuli electores, & procuratores ferent, quæ habent a suis Congregationibus prouincialibus, vel quæ ipsi notarunt ad hoc negotium pertinentia. Si vero alij ex nostris extra numerũ electorũ, et procuratorũ, aliquid huiusmodi deputatis proponerent, nõ erunt reijciendi, tamẽ nõ sunt prouocandi, vt hoc faciant. Verũ eorum informatio non nisi scripta, & subscripta ab ipsis recipiatur. Interrogatorium autem a deputatis confectum, non oportebit, vt publice in Congregatione legatur; sed satis erit, si singulis electoribus ante incæptum quatriduum communicetur. Necesse tamen erit, vt deputati ab electoribus interrogati circa intelligentiam, vel explicationem interrogatorij, eos informent de statu Societatis in huiusmodi rebus, & de ijs, quæ ipsa passa est, vel passura timeatur, quatenus ad bonam electionem futuri Generalis vtile erit.

9 Si quædam maioris momenti, ad electionem spectantia, Congregationi proponantur, vno die hæc proponi debent rationibus vtrinque adductis (& si ĩ his maior informatio desideraretur, ea a Vicario, vel ab alijs electoribus petẽda est) et sequẽti die dicãtur sentẽtiæ. Hæc uero, & omnia, quæ ante electionem

ctione tractāda erūt ad plura suffragia decernātur. Si quæ autem leuiora proponerentur pro arbitrio Patris Vicarij, non contradicente Congregatione, aut eodem, aut alio die tractentur. nihil tamen Congregationi generali ante electionē erit proponendū, quod non ad ipsam electionem pertineat: & quæ proponenda videntur, prius a Patre Vicario cum Aßistentibus ad plura suffragia determinentur; si quis vero postea non fuerit contentus, licebit illi proponere Congregationi.

10 In actis ante electionem, Vicarius habebit solum qualitatem præcedendi, cæteris paribus, tam suffragijs, quā qualitatibus: nulla tamē sufficiet qualitas suffragiorū ad electionē Præpositi, sed numerò medietatē omniū suffragiorum excedi oportebit.

11 Proponatur ante quatriduū, an expectandi sint absentes ad electionē Præpositi faciendam: & si decernatur, nō esse expectādos, nihilo minus suus illis locus seruandus erit in Congregatione, si venerint.

12 Primo die quatridui, mane eligatur Aßistens per scrutinia secreta, post cuius electionē Pater Vicarius suā habebit orationē iuxta Constitutiones.

13 Quatriduo ante electionē profeßi nō egredientur domo sine licētia Patris Vicarij (cui liberū erit egredi, si quādo opus esse iudicaret) vt orationibus, mißis quotidie dicendis, ieiunijs, & alijs corporis afflictionibus, & informationibus etiam vacent.

De partitione

De partitione autem ieiuniorum, disciplinarum, & orationum, quae fieri debebunt in eo loco, vbi Cõgregatio habebitur, Pater Vicarius illam pro suo arbitrio faciet.

DE RATIONE INFORMATIONIS ad electionem Praepositi Generalis.

14 *Videndum est, qui debeant informationem petere, a quibus ea peti, de quibus personis, de quibus rebus, quomodo peti debeat, postremo, quomodo petenti respondendum sit.*

QVI DEBEANT PETERE.

15 *Omnes electores nemine excepto, informationem petent.*

A QVIBVS PETI DEBEAT.

16 *Ab ijs solis, qui ad Congregationem vocati sunt siue sint electores, siue procuratores, & in quatriduo dumtaxat; ita tamen, vt procuratores, a quibus peteretur, teneantur eandem legem subire ratione informationis, quam electores. de qua lege, & informandi modo, procuratores ipsi per Secretariũ prius informari debeant,*

DE QVIBVS PERSONIS peti debeat.

17 *De quibus venit in mentem vnicuique, quod possent esse idonei ad munus Praepositi Generalis, siue absentes, siue praesentes sint, inter professos tamen quatuor votorum.*

DE

DE QVIBVS REBVS PETI debeat.

18 *In genere loquendo ijs de rebus, ex quibus indicari potest, quod aliquis sit idoneus ad munus Præpositi obeundum, vel contra. Itaque defectus, qui bonæ gubernationi aduersari possunt, & peti & dici debent, omissis illis, quæ ad bonam Præpositi electionem non faciunt; & hæc omnia iuxta Constitutiones, & præcipue iuxta secundum caput nonæ partis, & iuxta interrogatorium, quod a deputatis conficietur, ut dictum est. sed & habenda est ratio eorum quæ in secundo, & tertio capite examinis, & etiam secundo, et tertio capite primæ partis Constitutionum dicuntur. Ex ijs enim quisque sibi interrogatorium ad informationē conficere potest, nemo tamen arctandus videtur, quin interrogare possit alia, quæ interrogāda præterea iudicauerit. Peti etiam debebit ab eo, qui reddit informationem an quid aliud habeat dicendum de persona, de qua interrogatur, & an de alia sentiat capiendam informationem, & an ab alio quopiam aliqua in re clariorem, ac certiorē informationem habere possit, inter eos, a quibus peti debet informatio.*

QVO MODO PETI DEBEAT informatio.

19 *Non petat an hic, vel ille aptus videatur ad*

hoc

hoc munus nec ne; sed de rebus illis, ex quibus iudicari possit, an sit idoneus nec ne. eius intentio sit pura ab affectibus humanis, etiam naturalibus, ne dũ vitiosis; & tantum gloriam Dei, & meliorem Societatis gubernationem (quæ ad commune bonum animarum ordinatur) præ oculis habeat, & nõ propriam vtilitatem, quæ illi non consonat.

20 *Nec solum ab omni ambitione pro se, et alijs sit liber, sed diligenter obseruare debet, ne voluntatis propensionem ad hunc, vel illum excludendum, vel admittendum habeat, quoad eius fieri potest, donec post orationem, & informationem suo tempore et loco statuat, quam sententiã sit dicturus; nec eam præ se ferat. Cum informationem aliquã de aliquo accipit, seruet alterã aurẽ alijs, et cor Deo, memor, quod cum iuramento est electurus, quem aptißimũ duxerit. Siquid tamen intellexerit, quod secretũ teneri debeat, cum alijs, præterquam cũ electoribus in informatione silentium teneat, memor charitatis, & in virtute sanctæ obedientiæ in re tantum graui, non in qualibet. Non existimet quisquam electorũ se minus gratum futurum ei, cui non dederit suum suffragium, et de quo libere secundum conscientiam informauerit; quin potius eidem & vniuersæ Societati, & Deo rem gratißimam se facturum sciat.*

21 *Post informationem consideratio, & discußio necessaria est; & multo magis oratio, quæ illustrationem*

tionem impetret a Deo ſapientiæ fonte, ad bene iudicandum & eligendum eum; qui Deo maxime ſit placiturus; & in hac diuina gratia potius, quam in humana diligentia, ſpem conſtituat. meminerit tamen non ſolum voluntatem, ſed iudicium cohibendū eſſe ab vltima definitione, iuxta ſextum caput octauæ partis, donec in locum incluſionis ingrediatur.

QVOMODO RESPONDERE
debet is a quo petitur informatio.

22 *Nemo obtrudat informationem non petenti, & qui obtruſerit, deferatur: caueat & ipſe affectus humanos, non ſolum ambitionis, ſed etiam cuiuſuis propenſionis, quæ non ducatur ex intentione honoris Dei, communis boni, & bonæ gubernationis Societatis. Et vt dictum eſt de petente, ſic de dante informationem intelligatur; nec ad promotionem, nec ad excluſionem vllius incumbat, nec propenſam ad id voluntatem oſtendat, ſed vt de re ſpeculatiua, vel omnino ad ſe non pertinente, quod ſentit, præciſe conetur explicare.*

23 *Non ſolum mendacia, ſed amplificationes, & exaggerationes relinquantur, nihil temere, ſed conſiderate, & mature, certa pro certis, opinata pro opinatis referat: & qui aliquem defectum ab aliquo ex informatoribus audiuit, non referat alÿs etiam interrogatus, ſed ad eum, a quo audiuit, interro*

interrogantem remittet; vt qui coram Deo agit, et ei rationem est redditurus eorum, quæ in sua informatione dixerit.

24 Super illud sextum caput partis octauæ, quod sub pœna excommunicationis latæ sententiæ quisque teneatur manifestare, si quem sciret affectasse hoc munus, statuitur addendam esse censuram hāc, in eos, qui ambiunt pro alijs: & quod hæc censura se extendat ad informationem nō synceram, eam scilicet, quæ studiose mendax est, mala cum intentione, & in re graui. Demum ipso facto ambitiosos pro se, vel pro alijs in excommunicationem incidere decernitur, a qua non poßint absolui ante electionem, nisi a Patre Vicario, post electionem vero a Reuerendo Patre Generali.

25 Si vicarius ipse notaretur de ambitu, deferendus esset ad duos antiquißimos professos, vel ad Prouincialem antiquißimum pro deferentis arbitrio.

26 Pridie electionis vesperi in loco electioni deputato, parentur altare cū Crucifixo, suggestus, & mēsa, vbi erit Vicarius & Aßistens cum Secretario, & vrna, in quam conijcienda sunt suffragia. Parentur item schedulæ quotquot erunt necessariæ, in quibus ex vna parte scriptum sit iuramentum, vt est in constitutionibus, incipiēdo hoc pacto. Ego N. testem inuoco IESVM Christum, qui est sapientia æterna, quod eum eligo, & nomino in

Præpositum

Præpositum Generalem Societatis IESV, quem sentio ad hoc onus ferendum aptißimum. Ex alia vero parte ponantur hæc verba. Eligo in Præpositum Generalem Societatis IESV, N. ita vt nihil desit electori scribendum, nisi nomen electi, & eligentis, & hoc manu propria, sed immutato (quantum fieri poterit) charactere, ne agnosci poßit a tribus illis, qui suffragia visuri, & lecturi sunt; nomen tamen eligentis maneat obsignatum iuxta Concilium Tridentinum, in quo præcipitur Generales eligi debere per vota secreta, ita vt singulorum eligentium nomina nunquam publicentur. Post promulgatum autem decretum electionis, statim comburantur suffragia in ipso Congregationis loco.

27 *Missa de Spiritu Sancto, ipso die electionis celebrabitur, iuxta Constitutiones sexto capite octauæ partis, ab ipso Vicario, vel ab eo, quem elegerit: & quidem coram omnibus, & in aurora, & post eius communionem, statim electores communicabunt. Missa autem in Ecclesia celebranda erit, & eundem ordinem in eundo ad eam, & communicando, et redeundo, de quo supra dictum est, seruabunt. Incedant autem bini, & ad campanæ domesticæ pulsum (quæ post communionem omnium vsque ad inclusionem in loco Congregationis sonabit) hi, qui suffragia habent, ad locum Congregationis se conferent, Cruce præcedente, alijs de Societate interim canentibus,*

Veni Creator spiritus, quem hymnum submissa voce omnes electores in ipso loco Congregationis dicent: & post inclusionem electorum ijdem de Societate in Ecclesia, vel alibi dicent Litanias, & continuam orationem, quæ vsque ad electionem durabit, habebunt.

28 *Inclusis electoribus, per deputatos iam antea ad hoc electos, primum habeatur concio a deputato a Congregatione qua in genere exhortetur ad electionem eius Præpositi, qui ad maius Dei obsequiū conueniat, nullo dato signo, quo particularis aliqua persona significetur: deinde quisque seorsum oret Deū per horam, & cum nullo alio loquendo, in Creatoris sui, ac Domini conspectu ex ijs, quæ prius intellexit, apud se statuat, quem sit electurus.*

29 *Statim post orationem, tentādum erit scrutiniū, nisi prius communis inspiratio in eligendo quempiam, præuenisset ordinem. Quæ quidem inspiratio acceptari deberet, modo adeo luculenta, & notoria esset, ne vno dempto, vt nulla tergiuersatione negari posset diuinam esse inspirationem.*

30 *Iuxta Constitutionē octauæ partis capitis sexti ex ijs, quæ prius quisque intellexit, apud se statuet, quem sit electurus, & in carta scribet nomen personæ, quam eligit, locum illum declarādo, statuitur, nouas informationes, quæ nullæ debent sumi in loco inclusionis, excludi debere, & ex præcedentibus cū*

gratia tam illustrationis diuinæ, quam discursus accepta a Deo, & prius & eodem loco, electionem esse faciendam Præpositi Generalis, quem inter absentes, & præsentes, professos tamen quatuor votorum, eligi oportet.

31 *Pater Vicarius, Secretarius, & aßistens, antequam scribantur suffragia, iurabunt corā Deo (vt quadrat singulis iuxta Constitutiones sexti capitis octauæ partis, se syncere accepturos & publicaturos suffragia: & tam protestationis huiusmodi quā absolutionis formula hæc est, videlicet. Testem inuoco Deum, cuius oculis omnia nuda sunt, me fideliter accepturum & publicaturū suffragia: & quæ ad officium meum pertinent, syncera cum intentione me præstiturum. Protestor etiā in Diuinæ Maiestatis conspectu, et vniuersæ Societatis, quam hic repræsentamus, me neminem admittere uelle, qui nō sit amittendus, nec excludere, qui non sit excludendus; deinde subiunget Pater Vicarius.*

32 *Et auctoritate Dei omnipotentis, mihi, licet indignißimo, per Sedem Apostolicam, concessa, absoluo vos a quauis sententia excommunicationis, suspēsionis, et interdicti, et a quibusuis alijs sententijs, censuris, et pœnis; & quantū sit opus, dispenso vobiscū super irregularitate quauis, dummodo sententias, cēsuras, & pœnas, ac irregularitatem huiusmodi ob defectus ad electionem hanc pertinentes non incurreritis*

reritis ad effectum legitimæ electionis. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Amen.

33 *Absolutio autem, quam antiquißimus professus dat Vicario eiusdem tenoris erit cũ ea, qua ipse alios absoluit.*

34 *Post prædictam protestationem, & absolutionẽ, Secretarius dicat Vicario. Pater da tuum suffragium in nomine IESV. mox Vicarius surgens, flectet genua coram Crucifixo, & signans se Cruce, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, legat iuramentum a tergo schedulæ scriptum huius tenoris, vt dictũ est. Ego N. testem inuoco IESVM CHRISTVM, qui est sapientia æterna, quod eũ eligo, & nomino in Præpositum Generalem Societatis IESV, quem sentio ad hoc munus ferendum aptißimum. deinde surgens, et duobus digitis clausum suffragium suum ostendens, in vrnam mittat; & se rursum inclinans coram Crucifixo, redibit ad locum suum, & mox dicet duobus socijs suis, et cæteris: omnes ordine ferant sua suffragia in nomine IESV. Deinde surgens Secretarius et Aßistẽs, & postea reliqui, suo ordine sigillatim iuramẽtum facient, & sua suffragia ferent ad exemplum Patris Vicarij. Quod autem iurẽt omnes se eligere eũ, quem senserint in Domino aptißimum ad hoc onus ferendum &c. declaratum est, quod si quis duos, aut plures pares omnino iudicaret suo iudicio, inte-*

grum

grum sit ei dare, cui voluerit, suffragium.

35 *Deinde Secretarius ex vrna, cum prius mixta fuerint suffragia, sigillatim extrahat, & cum reuerentia & modestia extracta, singula ostendet Patri Vicario, ille autem visa, & vtrique socio ostensa, leget publice, vel Secretario legenda reddet; & in hac promulgatione electus tantum nominetur, obsignato manente nomine eligentis, vt dictum est.*

36 *Post singulorum suffragiorum publicationem, conferetur numerus, si plures nominati fuerint: & qui plus quam mediam partem omnium suffragiorũ habuerit, Generalis Præpositus erit; & Vicarius, si ipse electus non fuerit, significet publice plura esse medietate suffragia eius, qui eligitur et postmodum formet decretum in hanc formam. Cum in plena, & legitima Congregatione, collato numero omnium suffragiorum, plusquam media pars omnium, Reuerendum Patrem N. nominauerit & elegerit, Ego N. auctoritate Sedis Apostolicæ & vniuersæ Societatis, eligo prædictum Reuerendum Patrem N. in Præpositum Generalem Societatis IESV, In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Amen. Romæ, vel alibi etc.*

37 *Si Vicarius ipse electus esset, eius loco significabit, & formabit decretum antiquissimus ex professis electoribus, scribeturque a Secretario decretum & subscribetur ab eo, qui format illud, & sigillo*

Societatis

Societatis obſignabitur, & ſtatim omnes ad reuerentiam ei exhibendam accedant, incipiente Vicario cum Secretario & Aſsiſtente, ordine prius dicto, niſi aliquis ex ipſis electus eſſet. Poſtremo omnes ad Eccleſiam ſe conferent, canentibus alijs de Societate, Benedictus Dominus Deus Iſrael etc. inter eundum. Et in ipſa Eccleſia, Te Deum laudamus etc. & vnus ſacerdos dicat tres orationes, primam de Trinitate, ſecundam in gratiarum actionẽ, tertiam de die, vel de beata Virgine; & vſque ad egreſſum de Eccleſia, Præpoſitus non admittat oſcula manuum ab alijs, quam ab electoribus.

38 *Si in primo ſcrutinio nullus habuerit amplius quam medietatem ſuffragiorum ante compromiſſariorum electionem, de qua agitur ſexto capite octauæ partis, tentandum erit ſecundum ſcrutinium inter omnes, qui habuerunt ſuffragium aliquod ad officium Præpoſiti. & ſi nec tunc quidem crearetur Præpoſitus, eodem modo tertium ſcrutinium tentandum erit; ſi nec tunc quidem egrederetur Præpoſitus, quinque electores ad plura ſuffragia eligendi erunt, & ad quem maior pars eorum inclinabit, ille Præpoſitus erit. Reliqua autem, vt ſupra facienda erunt.*

39 *Ad hos quinque electores eligendos, danda eſt vna hora, & ſeruanda eſt formula ſcribendi, iurandi, & publicandi electores, ſimilis illi, quæ ad Gene-*